

Κωδικός 4170

Η ΒΥΤΙΝΑ

Τα θεμέλιά μου στα βουνά και τα βουνά σηκώνουν οι λαοί στους ώμους τους
και πάνω τους η μνήμη καίει άκαυτη βάτος...
Οδυσσεάς Ελύτης

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 193 • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37, 104 32 ΑΘΗΝΑ • ΤΑΧ. Δ/ΣΗ: Τ.Θ. 3456 • Τ.Κ. 10210 • ΤΗΛ./FAX: 210 52 28 100, www.vytina.info

Η ΧΩΜΑΤΕΡΗ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΒΥΤΙΝΑ

Από την ανάληψη της νέας αρχής του δήμου Γορτυνίας αποφασίστηκε η διατήρηση δύο χωματερών για την εναπόθεση των απορριμμάτων όλου του δήμου. Οι χωματερές αυτές ήταν της Βυτίνας και των Τροπαιών, παρόλο που δεν υπήρχε κανένα έργο υποδομής ώστε οι χώροι αυτοί να εξυπηρετούν, έστω και υποτυπωδώς, τη διαδικασία της μεταφοράς των απορριμμάτων και να διαφυλάττουν τη δημόσια υγεία. Ο όγκος του μεταφερόμενου υλικού στη χωματερή της Βυτίνας ήταν πολύ μεγάλος, διότι εξυπηρετούντο τα δημοτικά διαμερίσματα της Βυτίνας, του Κλεϊτορος, των Λαγκαδίων, της Δημητσάνας και της Στεμνίτσας. Αυτό σταδιακά δημιούργησε το αδιαχώρητο και το θέμα ήταν εντελώς αντιασθητικό, αφού ο χώρος εκτίθεται σε κοινή θέα από την περιοχή της κάτω Βυτίνας και άλλα σημεία, ενώ η μόλυνση του περιβάλλοντος ήταν ραγδαία.

Αυτό οδήγησε στην αντίδραση των κατοίκων και το τοπικό συμβούλιο εκφράζοντάς την ζήτησε τη λήψη μέτρων και τη διακοπή της μεταφοράς. Παράλληλα οι σύλλογοι Φιλοπροόδων και απανταχού Βυτιναίων έκαναν καταγγελίες σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες που εμπλέκονταν (πυροσβεστική, διεύθυνση δημόσιας υγείας, διεύθυνση περιβάλλοντος). Από τις καταγγελίες αυτές πραγματοποιήθηκε στις 17-5-2011 αυτοψία στην χωματερή όπου διαπιστώθηκε πλήθος παραβάσεων. Κατόπιν αυτού η διεύθυνση δημόσιας Υγείας της περιφέρειας Αρκαδίας απέστειλε στο δήμο Γορτυνίας έγγραφο όπου διαπιστώνονται οι παραλήψεις και το οποίο καταλήγει ως εξής: «Ο δήμος Γορτυνίας ως υπόχρεος φορέας διαχείρισης στερεών αποβλήτων, παρακαλείται για την ορθή διαχείριση αυτών και την αποκατάσταση των ανωτέρω χώρων».

Ο δήμος όμως εξακολούθησε (και εξακολουθεί) να χρησιμοποιεί τη χωματερή και αυτό οδήγησε σε βίαιο κλείσιμο της με πρωτοβουλία του τοπικού δημοτικού συμβουλίου και των κατοίκων. Το γεγονός αυτό συνέβη τον Ιούλιο, όπως είχαμε γράψει σε παλαιότερο φύλλο μας, με αποτέλεσμα τα απορρίμματα να μεταφέρονται αλλού, αλλά και κάποια από αυτά να ρίχνονται εδώ.

Ο δήμος Γορτυνίας υποσχέθηκε ότι το όλο πρόβλημα θα αντιμετωπισθεί στα πλαίσια επίλυσης του στο επίπεδο της περιφέρειας. Κάτω από την πίεση των υποχρεώσεων προγραμματίστηκε η ανάπλαση των χωματερών ενεργών και ανενεργών μεταξύ των οποίων και η χωματερή της Βυτίνας και παράλληλα η μετατροπή της σε χώρο συγκέντρωσης και αποκομιδής απορριμμάτων. Όλα αυτά αποφασίστηκαν σε έκτακτη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου στις 26-11, που βρήκε απροετοίμαστους πολ-

λούς συμβούλους και δημιούργησε αρκετές αντιδράσεις. Το μέρος της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου που αφορά τη Βυτίνα έχει ως εξής:

«Επιπλέον προβλέπεται η αποκατάσταση των ενεργών χώρων απόθεσης απορριμμάτων που βρίσκονται στις θέσεις: ΒΕΔΟΥΧΙΑ Τ.Κ. Βυτίνας και ΛΥΣΒΕΡΙΑ Τ.Κ. Τροπαιών, και η μετατροπή τους σε χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α), ώστε να λειτουργήσουν στο ενδιαμέσο στάδιο, έως ότου ξεκινήσει η λειτουργία κεντρικού χώρου υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ) που θα εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή. Στους χώρους αυτούς θα λειτουργήσει σταθμός μεταφόρτωσης. Από τον ΠΕΣΔΑ προβλέπεται η εγκατάσταση σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Για την χωροθέτηση σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων είναι κατάλληλες οι θέσεις ΒΕΔΟΥΧΙΑ και ΛΥΣΒΕΡΙΑ ή ενδεχομένως ένας καινούργιος χώρος και η επιλογή θα γίνει με βάση την οικονομοτεχνική διερεύνηση, η οποία θα ολοκληρωθεί στο στάδιο της μελέτης. Πρόκειται για εγκατάσταση υποδοχής, ζύγισης, διαλογής και συμπίεσης των απορριμμάτων και βραχυπρόθεσμης αποθήκευσης, μέχρι τη συλλογή τους και μεταφορά τους στα κέντρα τελικής επεξεργασίας και διάθεσης της περιφέρειας Πελοποννήσου. Για τις ανάγκες κάθε σταθμού προβλέπεται η εγκατάσταση δεξαμενών νερού και μικρού βιολογικού καθαρισμού. Ο κάθε σταθμός μεταφόρτωσης θα είναι περιφραγμένος και εξοπλισμένος με οδοφωτισμό, περιμετρική πυρόσβεση και θα δεντροφυτευτεί.»

Η απόφαση δημιούργησε αναστάτωση και την Παρασκευή 9-12 το τοπικό δημοτικό συμβούλιο συγκάλεσε συνέλευση των κατοίκων στο Παναζοπούλειο πνευματικό κέντρο για ενημέρωση και λήψη αποφάσεων. Βασικός ομιλητής ο κ. Στάθης Λιδωρίκης χημικός- μηχανικός ειδικευμένος στη διαχείριση απορριμμάτων. (Άρθρο του πάνω στο θέμα αυτό είχε δημοσιεύσει η ΒΥΤΙΝΑ στο φύλλο Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου). Ο ομιλητής παρουσίασε με επιχειρήματα γιατί δεν πρέπει να μετατραπεί ο χώρος των ΒΕΔΟΥΧΙΩΝ σε χώρο μεταφόρτωσης απορριμμάτων όλης της Γορτυνίας. Στη συνέχεια το λόγο πήραν ο ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος κ. Σακελλαρίου, ο δημοτικός σύμβουλος κ. Τρυφωνόπουλος, ο επικεφαλής της αντιπολίτευσης του δήμου, ο οποίος τυχάρπια βρέθηκε στην εκδήλωση, κ. Παρασκευόπουλος, ο πρόεδρος του συνδέσμου φιλοπροόδων κ. Ζαχαρόπουλος και ο πρόεδρος του συλλόγου των απανταχού Βυτιναίων κ. Παπαδέλος. Όλοι συμφώνησαν ότι δεν πρέπει η αναπλάστηση των χωματερών να μετατραπεί

σε χώρο αποκομιδής απορριμμάτων. Στη συνέχεια συγκροτήθηκε συντονιστική επιτροπή η οποία συνέταξε υπόμνημα, το οποίο εκφράζει τους λόγους για τους οποίους δεν επιτρέπεται η δημιουργία χώρου αποκομιδής απορριμμάτων στα ΒΕΔΟΥΧΙΑ που ψηφίστηκε από το δημοτικό συμβούλιο. Το υπόμνημα -ψηφισμα της συνέλευσης έχει ως εξής.

«Σήμερα, 9 Δεκεμβρίου 2011, ύστερα από πρόσκληση του Δ.Σ. της Τοπικής Κοινότητας Βυτίνας, πραγματοποιήθηκε έκτακτη λαϊκή συνέλευση των κατοίκων με θέμα την υπαριθ. 317/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Γορτυνίας για τη δημιουργία σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων, με σαφή αναφορά στις θέσεις: ΒΕΔΟΥΧΙΑ Τ.Κ. Βυτίνας, ΛΥΣΒΕΡΙΑ Τ.Κ. Τροπαιών και ενδεχομένως σε άλλη θέση, και η μετατροπή των υφισταμένων χωματερών σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α), ώστε να λειτουργήσουν στο ενδιαμέσο στάδιο έως ότου ξεκινήσει η λειτουργία κεντρικού Χώρου Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ) που θα εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή. Στους χώρους αυτούς θα λειτουργήσει σταθμός μεταφόρτωσης.

Κατά τη διεξαγωγή συζήτησης διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

1. Διαπιστώθηκε ότι η υπαριθ. 317/2011 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου με τον τρόπο που ελήφθη παραβιάζει τους στοιχειώδεις κανόνες ενημέρωσης και διαφάνειας για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα όπως η εγκατάσταση σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος του Δ.Σ., αντί να καταφύγει στην απαραίτητη κίνηση σύγκλησης έκτακτης συνεδρίασης δύο μέρες πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της πρότασης, είχε την ευχέρεια να θέσει για ενημέρωση και συζήτηση το σημαντικό αυτό θέμα πολύ νωρίτερα, δεδομένου ότι η πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» του Υπουργείου Περιβάλλοντος για το σχετικό θέμα είχε κοινοποιηθεί από τις 10 Ιουνίου 2011.

2. Στην απόφαση του Δ.Σ. αναφέρεται η εγκατάσταση σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων, χωρίς να έχει προσδιοριστεί προηγουμένως ο χώρος απόθεσης. Το πρωθύστερον αυτό δεν μπορεί παρά να μαρτυρεί προχειρότητα, άγνοια ή ακόμα και σκοπιμότητες, τις οποίες η φάση μας μέχρι σήμερα πληρώνει ακριβώς και προσπαθεί να απαλλαγεί.

3. Στην ίδια απόφαση προβλέπεται η μετατροπή της χωματερής της Βυτίνας σε χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων χωρίς ότου ξεκινήσει η λειτουργία κεντρικού χώρου

συνέχεια στη σελ. 10

Ευχές

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του τοπικού συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος Βυτίνας

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου των απανταχού Βυτιναίων

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. των συνδέσμων Φιλοπροόδων Βυτίνας

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. των πολιτιστικών συλλόγων Βυτίνας

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε. ΒΥΤΙΝΑΣ

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του κληρικευτικού συλλόγου Βυτίνας

**Σας εύχονται ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ, ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ
ΚΑΙ ΜΕ ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟ 2012**

Ο σύλλογος των απανταχού Βυτιναίων και φίλων της Βυτίνας καλεί όλους τους Βυτιναίους και φίλους του τόπου μας να παραβρεθούν στην κοπή της πίτας του συλλόγου που θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 5-2-2012 και ώρα 11.00 στο ξενοδοχείο TITANIA επί της οδού Πανεπιστημίου στην αίθουσα του δεκάτου ορόφου.

Στην ίδια εκδήλωση θα βραβευτούν, όπως γίνεται χρόνια τώρα, οι νεοεισελθόντες και νεοεισελθούσες σε ΑΕΙ και ΤΕΙ Βυτιναίοι και Βυτιναίες. Ο σύλλογος παρακαλεί θερμά όλους τους επιτυχόντες και επιτυχούσες να παραβρεθούν στην εκδήλωση για να παραλάβουν το τιμητικό βραβείο.

Βυτινιώτικα... και άλλα

✓ **1^Η ΝΟΕΜΒΡΙΗ:** Ο τελευταίος μήνας του φθινοπώρου. Είμαστε στον απόηχο του τριμήνου της Εθνικής γιορτής και της κοσμοπλημμύρας που σημειώθηκε. Ήταν μια ευχάριστη παρένθεση στις δυσκολίες που περνά ο τόπος μας. Τονώθηκαν σημαντικά οι τοπικές επιχειρήσεις και αποδείχθηκε ότι και σε πολύ δύσκολες οικονομικές συνθήκες, όπως οι σημερινές, ο τόπος μας εξακολουθεί να είναι πρώτος στις προτιμήσεις των εκδρομικών και όσων αποφασίζουν να περάσουν ένα ευχάριστο τριήμερο μακριά από τη φασαρία της πόλης. Η πληρότητα των ξενοδοχειακών μονάδων έφτασε το 100%. Εστιατόρια γεμάτα. Το ίδιο και τα καταστήματα εμπορίας των τοπικών προϊόντων. Η οικονομία του τόπου μας στηρίζεται στον τουρισμό και μέσω αυτού προωθούνται και διάφορα είδη που παράγονται εδώ όπως μέλι, γαλακτοκομικά προϊόντα, ζυμαρικά και άλλα. Να ευχιστούμε ότι το φαινόμενο του τριμήνου θα συνεχιστεί έστω και με μικρότερη πυκνότητα και τα επόμενα Σαββατοκύριακα, διότι, όταν υπάρχει οικονομική δύναμη, στηρίζεται ο τόπος και αναπτύσσει νέες πρωτοβουλίες. Ο καιρός εμφανίζει το καθαρό φθινοπωρινό του πρόσωπο με τον έντονο παγετό τις νυχτερινές και πρωινές ώρες και τις χαμηλές θερμοκρασίες. Πάντως η ατμόσφαιρα του τόπου μας παραμένει ευχάριστη και μοναδική και την περίοδο αυτή.

✓ Ένα θλιβερό γεγονός συνέβη τη Δευτέρα 31-10 στη γειτονική Ελάτη. Το παλιό εργοστάσιο ξυλείας, το οποίο είχε μετατραπεί σε εργαστήριο ξυλογλυπτικής από τον παραδοσιακό ξυλογλύπτη κ. Σιμόπουλο, αποτεφρώθηκε από σπινθήρα ενός μηχανήματος, όπως τουλάχιστον έγινε γνωστό. Η καταστροφή είναι διπλή. Αφενός χάθηκε ένα παραδοσιακό κτίριο, το οποίο έχει συνδεθεί στενά με την ιστορία του χωριού, αφού πρωτολειτούργησε πριν αρκετές δεκαετίες ως συνεταιριστική επιχείρηση, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι μόνιμο κάτοικοι και είχαν τον πλέον δραστήριο συνεταιρισμό υλοτόμων όλης της Αρκαδίας. Στη συνέχεια παραχωρήθηκε στον κ. Σιμόπουλο, ο οποίος εγκαταστάθηκε στην Ελάτη και ασχολείται με «δημιουργίες ξύλου», όπως έγραφε η εντυπωσιακή ξύλινη επιγραφή της εισόδου. Η ξυλογλυπτική παραγωγή του κ. Σιμόπουλου ήταν πρωτότυπη, αξιόλογη, εντυπωσιακή και είχε προκαλέσει την προσοχή όλων των επισκεπτών, που περνούσαν από εκεί. Υποχρέωση όλων είναι να υπάρξει βοήθεια στην αποκατάσταση του χώρου και να μπορέσει ο κ. Σιμόπουλος να συνεχίσει την καλλιτεχνική του παραγωγή. Πληροφορούμεθα προς την

κατεύθυνση αυτή κινείται ο δήμος, στον οποίο ανήκει το κτίριο, και ο τοπικός δραστήριος σύλλογος «Φυσιολατρών» Ελάτης.

✓ Πρώτο Σαββατοκύριακο του μήνα. Καιρός φθινοπωρινός. Πρωί και βράδυ πάγος και την ημέρα ηλιοφάνεια. Η διαφορά της θερμοκρασίας μεγάλη. Το βράδυ να φτάνει τους 0ο και την ημέρα να πλησιάζει τους 15° -16° Το Σάββατο και την Κυριακή, ιδιαίτερα αυτή, παρά τις προβλέψεις λόγω του προηγούμενου τριμήνου, μεγάλη η κίνηση. Περισσότεροι οι διερχόμενοι, που σταματάνε για φαγητό και καφέ. Την Κυριακή το αδιαχώρητο. Κάναμε μια βόλτα στον περίγυρο του χωριού. Η πλατεία γεμάτη. Μετρήσαμε 60 περίπου αυτοκίνητα στο πάρκινγκ του «Ντρούλα». Από την πλατεία του Οικονομίδη μέχρι το κτίριο της Τριανταφυλλιδείου το απομεσήμερο της Κυριακής ήταν παρκαρισμένα εφτά-οκτώ ποδήλατα. Μεγάλη αντίθεση ανάμεσα στα κλειστά σπίτια στις γειτονιές του χωριού και την κατάμεστη πλατεία και τα γεμάτα καταστήματα εμπορίας ντόπιων ειδών. Εμείς ευχόμεστε να συνεχιστεί και όλο το χειμώνα η εικόνα αυτή του Σαββατοκύριακού. Πάντως η νέα μορφή επίσκεψης είναι μία διανυκτέρευση (το Σαββατόβραδο) ή διερχόμενοι που σταματάνε για φαγητό ή καφέ. Σε όλη αυτή την κατάσταση παίζει μεγάλο ρόλο και η υποδομή του τόπου μας, αφού ο εκδρομέας του εσωτερικού της Γορτυνίας είναι σίγουρος ότι θα βρει φαγητό στην Βυτίνα ή θα πει έναν καφέ της αρέσκειάς του. Είναι γεγονός και πρέπει να τονιστεί ότι και οι τιμές των καταλυμάτων έχουν προσαρμοστεί στην οικονομική κρίση. Η Βυτίνα έχει πλέον ως σημαντικό όπλο άμυνας στην οικονομική δυσπραγία, που μαστίζει όλη την Ελλάδα, τη φήμη της, την υποδομή της και την απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα, που είναι μικρότερη και πιο άνετη σε σχέση με άλλα ανταγωνιστικά κέντρα.

✓ **8 Νοέμβρη εορτή των Ταξιαρχών:** Ο νους μας νοερά ταξιδεύει στην Κρήτη και στη μονή του Αρκαδίου. Εκεί γιορτάζεται η ανατίναξη της μονής από τον ηγούμενο Γαβριήλ κατά την Κρητική επανάσταση του 1866. Η Βυτίνα σχετίζεται άμεσα με το μεγάλο αυτό ιστορικό γεγονός, αφού ο φρουραρχος της μονής ήταν ο συμπατριώτης μας ανθυπολοχαγός Ιωάννης Δημακόπουλος, τον οποίο και εμείς οι Βυτινιώτες και οι Κρήτες τιμούμε ανάλογα. Οι εφετινές εκδηλώσεις στο μοναστήρι ήταν μεγαλοπρεπείς όπως κάθε χρόνο. Το όνομα του Δημακόπουλου ακούστηκε και μνημονεύτηκε πολλές φορές. Να μη ξεχνάμε πριν από τρία χρόνια ο τότε δήμος Βυτίνας είχε αδειοδοτηθεί με εντυπωσιακές γιορτές με το δήμο Αρκαδίου Κρήτης. Δυστυχώς μετά την Καλλιχράτειο συγχώνευση του μεν δήμου Βυτίνας στο δήμο Γορτυνίας του δε δήμου Αρκαδίου στο δήμο Ρεθύμνης η αδειοποίηση ατόνησε. Εμείς όμως θα θυ-

μόμαστε πάντα με αγάπη τις ευγενείς προσωπικότητες της Κρήτης, που επισκέφθηκαν τον τόπο μας στις γιορτές της αδελφοποίησης, όπως επίσης και την Κρητική φιλοξενία που προσφέρθηκε ασπλόχερα κατά την επίσκεψη της Βυτινιώτικης αντιπροσωπείας στις αντίστοιχες γιορτές τόσο στο μοναστήρι του Αρκαδίου όσο και στην έδρα του ομώνυμου δήμου στο Άδελει. Ανεξάρτητα της ατονίας των θεσμών ο ήρωας Δημακόπουλος θα εξακολουθεί να τιμάται τόσο από τους Κρήτες όσο και από τους Βυτινίους και το πρόσωπο του θα εξακολουθεί να ενώνει με έντονους συναισθηματικούς δεσμούς τους Κρήτες με τους Βυτινίους.

✓ Πήραμε τους λογαριασμούς της ΔΕΗ με τα «χαράτσια» για το φόρο ακινήτων. Τα Βυτινιώτικα σπίτια κοστολογήθηκαν στα 3 € ανά τετραγωνικό μέτρο. Δυστυχώς αρχίζει να γίνεται μειονέκτημα μια ιδιαίτερο βάρος η διατήρηση του πατρικού σπιτιού στο χωριό. Καμία μέριμνα για όσους μένουν σε δυσπρόσιτες περιοχές λίγοι και εγκαταλειμμένοι. Το «μαζί τα φάγαμε» φαίνεται ότι εφαρμόζεται στην πράξη και γι αυτό πληρώνουμε όλοι για να καλύψουμε εκείνους που τα «φάγανε» και φύγανε. Βέβαια η αγανάκτηση είναι σιωπηλή και ο κόσμος αντιμετωπίζει όλα αυτά τα βάρος με στωικότητα. Το κάθε σπίτι της Βυτίνας καλείται να πληρώσει περίπου 180-200 €, αφού όλα τα παλιά σπίτια είναι ομοιόμορφα σχεδόν των 60 μ2. Μέσα στη δυσκολία του χειμώνα με το πετρέλαιο στα 0,96 € ανά λίτρο (αύξηση περίπου 25% από πέρυσι) και το κόστος ζωής σε δυσθεώρητα ύψη η ζωή κυλά μελαγχολικά και δύσθυμα, παρόλη την εξαιρετική φυσική ατμόσφαιρα του χωριού μας.

✓ Στο φύλλο της ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ του μηνός Νοεμβρίου, που πήραμε, εντύπωση κάνει το άρθρο της εκδότου κ. Πέννυ Καλύβα με τίτλο «ΣΟΒΑΡΕΥΤΕΙΤΕ» και αναφέρεται στα όσα συμβαίνουν στο δήμο Γορτυνίας και στις διενέξεις και συγκρούσεις μεταξύ των δημοτικών συμβουλίων τόσο της συμπολίτευσης όσο και της αντιπολίτευσης. Αξιόλογη η παρατήρηση που απευθύνεται σε όλους τους δημοτικούς συμβούλους. «Κύριοι δημοτικοί σύμβουλοι όλων των παρατάξεων αφήστε τις μικροπολιτικές. Ο κόσμος σας ψήφισε για ουσιαστικό διάλογο και έργα..... Κουραστήκαμε να βλέπουμε τη Γορτυνία στο ίδιο σημείο. Να καταγράφουμε καθημερινά σημάδια ερήμωσης.» Δυστυχώς τα πράγματα στο δήμο, όπως διαμορφώνονται δεν είναι καθόλου ευοίωνα αλλά πάνε από το κακό στο χειρότερο, αφού έχει δυσκολέψει πολύ η συνεργασία εξαιτίας προσωπικών εγωισμών και αντιπαραθέσεων και επιπλέον σε αυτά προστίθεται η οικονομική δυσπραγία της εποχής. Στο ίδιο φύλλο διαβάζουμε για την επιτυχημένη ημερίδα της Παγγορτυνιακής ένωσης στη Δημητσάνα για την «αειφόρο ανάπτυξη» Στην ένωση πρόεδρος, υπενθυμίζουμε, είναι ο Βυτινίος Τάκης Πλέσσας, ο οποίος και οργάνωσε την ημερίδα.

✓ Σαββατοκύριακο 12-13 Νοέμβρη. Περισσότερος χειμερινός παρά φθινοπωρινός ο καιρός. Βοριάς, συννεφιά, ψιλό χιονόνερο και χαμηλές θερμοκρασίες. Η θερμοκρασία την Κυριακή πλησίασε τους 0ο και συνεχίστηκε το ίδιο τη Δευτέρα και Τρίτη. Η κίνηση των διερχομένων το Σάββατο και την Κυριακή αξιόλογη. Είδαμε στους δρόμους κουνούλες, μπουφάν, κασκόλ. Ο επισκέπτης απολαμβάνει το τσουχτερό κρύο και τις πρώτες χειμωνιάτικες «γεύσεις» που δεν μπορεί να απολαύσει στις μεγάλες πόλεις. Το Μαϊνάλιο δέχεται αρκετούς επισκέπτες, που διασχίζουν το ορεινό οδικό σύστημα. Στο χιονοδρομικό που ανεβήκαμε συναντήσαμε κάποιες παρέες. Βέβαια είναι νωρίς ακόμα για χιόνι. Όμως δε βλέπουμε να ετοιμάζεται τίποτε για το χειμώνα και αυτό ανησυχεί. Οι εξαγγελίες πολλές, ακόμα και πρόσφατες, αλλά έλλειψη πρωτοβουλιών και έργων. Χρειάζεται δραστηριοποίηση εν όψει του χειμώνα.

✓ Ένας φθινοπωρινός περίπατος περιφερειακά του χωριού μας πρόσφερε μια μοναδική εικόνα και μας γέμισε χαρά, διότι υπάρχουν άνθρωποι που ευαισθητοποιούνται με τον εξωραϊσμό χώρων και το φυτικό εμπλουτισμό του φυσικού περιβάλλοντος. Πήραμε λοιπόν το δρόμο της «μεγάλης βρύσης» και φτάσαμε στο εκκλησάκι της Αγίας Σωτήρας. Εκεί είδαμε μια ευχάριστη εικόνα. Ο Βυτινιώτης κηπουρός Τρόφωνας Παπαλάμπρος και ο ιδιοκτήτης οικίας στο μικρό οικισμό, που αναπτύσσεται σταδιακά εκεί κ. Στάθης Φίλης ασχολούνται με τη δεινροφύτευση και τον εξωραϊσμό του δρόμου που οδηγεί στην εκκλησία και του περιβάλλοντος χώρου. Το έργο αυτό πραγματοποιήθηκε με προσωπική εργασία των δύο

αυτών ατόμων και «δαπάναις» του κ. Φύλη, ο οποίος είναι ένθερμος φίλος του τόπου μας και νιώθει περισσότερο Βυτινίος από πολλούς από μας. Να ευχαριστήσουμε θερμά τους δύο αυτούς ευαίσθητους Βυτινίους σε θέματα περιβάλλοντος και καλλωπισμού και να ευχηθούμε να υπάρξουν και άλλες τέτοιες ατομικές πρωτοβουλίες, τις οποίες έχει ανάγκης ο τόπος μας, παρόλες τις φυσικές του ομορφιές.

✓ Χαρά μας γέμισε η προσαγωγή του Τάκη του Παναγιωτόπουλου στη θέση του υπαρχηγού του Πυροσβεστικού σώματος. Ο αντιστράτηγος Παναγιωτόπουλος είναι γέννημα θρέμμα του τόπου μας. Γιος του Γιάννη και της Δήμητρας Παναγιωτοπούλου γεννήθηκε εδώ το 1959, τέλειωσε το Γυμνάσιο και το Λύκειο στη Βυτίνα και κατέταξε στο Πυροσβεστικό σώμα το 1982. Προήχθη κατ' εκλογή σε όλους τους βαθμούς. Εμείς που γνωρίζουμε τον Παναγιώτη από μικρόν γεμίζουμε χαρά με τέτοιες ειδήσεις και του ευχόμεστε και την κατάληψη της θέσης του αρχηγού. Στον ευτυχή πατέρα, το Γιάννη, να γεύεται τέτοιες χαρές συνέχεια.

✓ Σάββατο 19-11 στις 21.00 ώρα το κανάλι MEGA άρχισε να προβάλλει την εκπομπή του Γρηγόρη Αρναούτογλου «όμορφος κόσμος 2». Και ξαφνικά η οθόνη της τηλεόρασης γέμισε Βυτίνα. Το σκηνικό της εκπομπής το εστιατόριο «κόκκινα πιθάρια». Παριστάμενοι αρκετοί Βυτινίοι και Βυτινίαις, που αποτελούσαν τους θεατές. Κοντά τους και η τραγουδίστρια Έλλη Κοκκίνου, η οποία τραγούδησε και κάποια τραγούδια στην εκπομπή. Ζητήσαμε πληροφορίες για την εκπομπή και συγκεκριμένα για το πρώτο επεισόδιο και μάθαμε ότι η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στα τέλη Σεπτεμβρίου, οπότε και γυρίστηκε το συγκεκριμένο επεισόδιο. Ευχαριστούμε τον κ. Αρναούτογλου, που επέλεξε τη Βυτίνα και να σημειώσουμε ότι τέτοιες πρωτοβουλίες συμβάλλουν στην προβολή του τόπου μας.

✓ **25 Νοέμβρη,** της Αγίας Αικατερίνης. Τα παλιά χρόνια έπεφτε το πρώτο μεγάλο χιόνι. Σήμερα δεν έχουν ασπρίσει καν τα βουνά. Ο πιο άβροχος Νοέμβρης των τελευταίων ετών, όπως μας πληροφορούν τα ΜΜΕ. Από το απόγευμα άρχισαν να γεμίζουν όλα τα ξενοδοχεία και καταλύματα για το μεγάλο διήμερο ιατρικό συνέδριο, το οποίο πραγματοποιείται στη Βυτίνα και στην αίθουσα του «Πανταζοπουλείου πνευματικού κέντρου». Ο τόπος μας διαθέτει την υποδομή για τέτοιες εκδηλώσεις, οι οποίες είναι σημαντική οικονομική «ένεση» για τους επαγγελματίες. Από την άλλη πλευρά νιώθουμε ευγνωμοσύνη σε όλους εκείνους που συνέβαλλαν στην πρόοδο της Βυτίνας, είτε λέγονται μεγάλοι ενεργήτες, όπως ο αιεμνηστος Δημήτριος Πανταζόπουλος, είτε επαγγελματίες οι οποίοι μακριά από τη μιζέρια έκαναν τα μεγάλα άλματα για επενδύσεις στον τόπο τους, διότι πρέπει να καταλάβουμε ότι όσα καταλύματα ή εστιατόρια διαθέτει η Βυτίνα δε διαθέτει όλη η Γορτυνία στο σύνολό της. Αυτή η μορφή τουρισμού, που πραγματοποιείται το Σαββατοκύριακο και είναι ο συνεδριακός, μπορεί να συμβάλει, μαζί με τις άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού, στην εξέλιξη και πορεία προς τα άνω των τοπικών επιχειρήσεων. Το συνέδριο διήρκεσε όλο το τριήμερο 25-27 του μήνα. Την Κυριακή πραγματοποιήθηκε επίσης με επιτυχία «ο άθλος Μαϊνάλου» για δεύτερη χρονιά, όπως είχε δημοσιεύσει η ΒΥΤΙΝΑ στο προηγούμενο φύλλο. Λεπτομέρειες για τις δύο εκδηλώσεις σε άλλη στήλη. Να τονίσουμε όμως για μια ακόμα φορά την αντίθεση της κοσμοπλημμύρας του Σαββατοκύριακου με την αραϊκή κίνηση της καθημερινότητας.

✓ Η τράπεζα EUROBANK εδώ και χρόνια έχει καθιερώσει χρηματικά βραβεία για τους πρώτους μαθητές των Λυκείων της τελευταίας τάξης, που πήραν μέρος στις πανελλαδικές εξετάσεις και έφεραν τη μεγαλύτερη βαθμολογία. Την Παρασκευή 25-11 έγινε στην Τρίπολη η βράβευση των μαθητών αυτών από όλη την περιφέρεια Πελοποννήσου. Από το Λύκειο Βυτίνας βραβεύτηκε η μαθήτρια Σταθακο-

Η ΒΥΤΙΝΑ

**Διμηνιαία Εφημερίδα
του Συλλόγου Απανταχού
Βυτινίων & Φίλων της Βυτίνας
«Ο ΑΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝ»**

ΓΡΑΦΕΙΑ: Χαλκοκονδύλη 37 - 39
104 32 Αθήνα
Τηλ. / Fax: 210 52 28 100
Ταχ. Δ/ση: Τ.Θ. 3456, Τ.Κ. 10210
e-mail: agiostryfon@vytina.info

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παπαδέλος Παναγιώτης
Τηλ.: 6937 718102
E-mail: panagiotispapadelos@yahoo.gr
Τηλ./Fax: 210 6917556

Μέλη Συντακτικής Επιτροπής
Παναγοπούλου Αρετή
Τηλ.: 6972 013194
Χαραλαμποπούλου Αθανασία
Τηλ.: 6984 984788
Email: naxaralamp@yahoo.gr

Ετήσια συνδρομή 20€
ΠΑΡΑΓΩΓΗ: PRESS LINE
Μάγερ 11 • Αθήνα
Τηλ.: 210 52 25 479

Βυτινιώτικα... και άλλα

πούλου Αριάνα επιτυχούσα στο παιδαγωγικό τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Να υπενθυμίσουμε ότι η ίδια μαθήτρια είχε λάβει το περασμένο σχολικό έτος και το χρηματικό έπαθλο, που καθιέρωσε από πέρυσι ο γιατρός Θύμιος Χριστόπουλος για τον πρώτο μαθητή ή μαθήτρια της Β΄ τάξης του Λυκείου Βυτίνας. Να ευχηθούμε στη βραβευθείσα μαθήτρια να έχει ευδόκιμη πορεία στις σπουδές της και πάντοτε να βραβεύεται για τις επιτυχίες της.

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ: Μπήκε ο πρώτος μήνας του χειμώνα. Άβροχος και αυτός με πολύ ξεροπάγωνο και κρύο πρωί και βράδυ. Το μεσημέρι επικρατεί ηλιοφάνεια. Μας κρατάει ανάστατους η νέα απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Γορτυνίας να μετατρέψει τη χωματερή στα «βεδούχια» σε χώρο μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Είναι εντελώς ακατανόητη η απόφαση αυτή, διότι για πολλούς λόγους ο χώρος αυτός έπρεπε να έχει κλειστεί από χρόνια, αφού κανένα έργο δεν είχε γίνει, ώστε να μην αποτελεί κίνδυνο μόλυνσης του περιβάλλοντος και των κατοίκων. Δυστυχώς ο δήμος Γορτυνίας με μία ακατανόητη επιμονή θέλει να χρησιμοποιεί ακόμα το χώρο, παρόλο που τα οχήματα μεταφοράς των απορριμμάτων θα διέρχονται από κατωκημένους χώρους. Εμείς είμαστε εντελώς αντίθετοι προς αυτή την απόφαση και, εάν δεν υπάξει κατανόηση, θα εμποδίσουμε δυναμικά κάθε προσπάθεια μετατροπής του χώρου σε μεταφόρτωση απορριμμάτων και υποβάθμιση της Βυτίνας.

Ένα νέο κατάστημα «άνοιξε» στη Βυτίνα με γυναικεία ρούχα, υποδήματα και άλλους νεωτερισμούς της κ. Δήμητρας Συμμένη. Η Βυτίνα με το μόνο πληθυσμό της μπορεί να συντηρεί και αυτά τα καταστήματα, που είναι απαραίτητα και κάνουν ευκολότερη τη διαβίωση του τοπικού γυναικείου πληθυσμού. Μας εντυπωσίασε το όνομα του καταστήματος. Ονομάζεται «ΑΛΟΥΡΓΙΣ». Λέξη αρχαιοελληνική και Βυζαντινή, η οποία σημαίνει το πορφύρεο (κόκκινο) πολυτελές ύφασμα. Να ευχηθούμε στη νέα καταστηματάρχη καλή επαγγελματική πορεία και εσωτερική συνεργασία με το γυναικείο πληθυσμό του τόπου μας.

Μεγάλη προσπάθεια γίνεται από ομάδα φιλότιμων γονέων και κηδεμόνων των μαθητών του Γυμνασίου και Λυκείου Βυτίνας για επαναιετοποίηση των συλλόγων των δύο αυτών σχολείων με τις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την ενοποίηση των Γυμνασίων και Λυκείων της Δημοτιάνας και των Λαγκαδίων με της Βυτίνας με έδρα εδώ. Αυτοδίκαια οι παλιοί σύλλογοι των σχολείων αυτών παύουν να ισχύουν και ενοποιούνται σε ένα με τη συμμετοχή των γονέων και κηδεμόνων όλων των μαθητών. Ο νέος βέβαια σύλλογος απαιτεί νέες νομικές διαδικασίες, όπως καταστατικά, γενικές συνελεύσεις, οι οποίες θέλουν και σεβαστό ποσό χρημάτων, διότι χρειάζεται η πρόσληψη δικηγόρου για το νέο καταστατικό. Μας πληροφόρησαν γονείς που δραστηριοποιούνται γύρω από αυτό το θέμα ότι ο δικηγόρος καθόρισε την αμοιβή του σε 700 περίπου € για τον κάθε σύλλογο, αφού πρέπει να είναι χωριστοί οι δύο σύλλογοι του Γυμνασίου και Λυκείου, διότι πρόκειται για δύο ξεχωριστά σχολεία. Εμείς να ευχηθούμε καλή επιτυχία της προσπάθειας αυτής και ιδιαίτερα του ξεπεράσματος του σημαντικότερου εμποδίου, που είναι η εξεύρεση των χρημάτων της αμοιβής του δικηγόρου, ιδιαίτερα τη σημερινή δύσκολη εποχή, και της επαναλειτοργίας των συλλόγων, διότι είναι απαραίτητη η παρουσία τους στην εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, αφού βοηθούν στην επίλυση πολλών προβλημάτων. Να κάνουμε έκκληση δε σε όλους που μπορούν να εισφέρουν οικονομικά, είτε είναι γονείς μαθητών, είτε όχι, ώστε αυτοί να επαναιετοποιηθούν. Πληροφορηθήκαμε ότι στην επίλυση του οικονομικού προβλήματος συνέβαλλαν οι γιατροί Θύμιος και Γιάννης Χριστόπουλοι προσφέροντες σεβαστό χρηματικό ποσό.

Αγανάκτηση προκαλεί η μη ολοκλήρωση του έργου της δεξαμενής στο κτήμα Φαριμάκη, η οποία και θα λύσει οριστικά το πρόβλημα ύδρευσης της Βυτίνας. Το έργο αυτό μελετήθηκε επί δημαρχίας Κ. Κουντάνη και εκτελέστηκε επί δημαρχίας Γιάννη Σακελλαρίου. Ο ανάδοχος όμως του έργου φάνηκε ασυνεπής προς τις υποχρεώσεις του και ο τότε δήμος Βυτίνας ζήτησε την έκπλησή του. Παρόλα αυτά η επιβλεπущα αρχή που ήταν η τεχνική υπηρεσία της Νομαρχίας Αρκαδίας (ΤΥΔΚ) κάλυψε τον ανάδοχο με αποτέλεσμα να υπάρχει εμπλοκή στην πορεία του έργου. Πρόσφατα και μετά από παρέμβαση της περιφέρειας Πελοποννήσου προς τις τεχνικές υπηρεσίες

ζητήθηκε η παραλαβή του έργου. Όμως ο ανάδοχος δεν προσήλθε και δεν ανέλαβε τις ευθύνες του στηριζόμενος στην παλαιά κάλυψη των τεχνικών υπηρεσιών. Το έργο περιπλέκεται επικίνδυνα και νομίζουμε θα ληθεί με εισαγγελική παρέμβαση. Πληροφορηθήκαμε δε ότι κινδυνεύει και το υπάρχον ποσό του έργου (κατά πληροφορίες μας 1.000.000€), λόγω καθυστέρησης της προόδου των εργασιών. Γραφειοκρατική εμπλοκή έχει και ο εργολάβος του άλλου έργου της δεξαμενής «Τσαρουχών» (στους πρόποδες του βουνού) με αποτέλεσμα και η δεξαμενή αυτή να μένει ημιτελής. Δυστυχώς δύο σημαντικά έργα για τον τόπο μας, που θα έλυναν οριστικά το πρόβλημα της ύδρευσης, παραμένουν ημιτελή και είναι άγνωστη η τύχη τους.

Σημαντική η πρωτοβουλία της μητρόπολης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως να πραγματοποιήσει την Κυριακή 4-12 δενδροφύτευση στις καμένες περιοχές του Μαινάλου από τις μεγάλες πυρκαγιές του 2007. Οι εθελοντές συγκεντρώθηκαν στην περιοχή του οικισμού «Κοτσόβελου» και μεταφέρθηκαν στην περιοχή δενδροφύτευσης με δαπάνες της μητρόπολης. Τα δενδρύλλια διατέθηκαν από το φυτώριο του Δασαρχείου Βυτίνας, το οποίο επέβλεψε και την δενδροφύτευση. Με χαρά είδαμε να μετέχουν στη σπουδαία αυτή πρωτοβουλία της μητρόπολης αρκετοί νέοι και μαθητές των σχολείων της περιοχής της μητρόπολης, ενώ το δασαρχείο ανέπτυξε θαυμαστή πρωτοβουλία για την επιτυχία της εκδήλωσης. Να ευχαριστήσουμε και παράλληλα να επαινέσουμε τη μητρόπολη για την πρωτοβουλία αυτή και ιδιαίτερα το σεβασμιότατο κ.κ. Ιερεμία, ο οποίος είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος για κοινωνικά προβλήματα και αναπτύσσει πρωτοποριακές πρωτοβουλίες.

Το τοπικό δημοτικό συμβούλιο ανέλαβε τη Χριστουγεννιάτικη διακόσμηση της κομόπολης με τη βοήθεια κάποιων επαγγελματιών, των οποίων ο σύλλογος δυστυχώς δεν έχει επανωδραστηριοποιηθεί ακόμα μετά τις νομικές εμπλοκές που έχει περιπέσει. Είδαμε μεταξύ αυτών και το νεαρό επαγγελματία Κώστα Παπαναστασίου να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες στο χώρο της πλατείας και των κεντρικών δρόμων. Το Σαββατοκύριακο 10-12 είχε κάπως υποτονική κίνηση ενόψει βέβαια και των αναμενόμενων εορτών. Στο VYTINA HOUSE διοργανώθηκε και πάλι ιατρικό συνέδριο. Η Κυριακή είχε αρκετή κίνηση λόγω των διερχομένων εκδρομέων των μονοήμερων εκδρομών. Είναι γεγονός, όσο δύσκολες και αν είναι οι οικονομικές συνθήκες που βιώνουμε, ότι νέες μορφές επισκεψιμότητας αναπτύσσονται στις οποίες ο επαγγελματικός κόσμος εξοικειώνεται και προσαρμόζεται.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία της παραλαβής, μετά το πέρας της επισκευής, του κτιρίου της Τριανταφυλλιδείου σχολής. Απομένει να προγραμματισθεί σωστά η χρήση του, για να είναι δυνατή και η συντήρησή του. Βέβαια προγραμματίζεται από το Υπουργείο γεωργικής ανάπτυξης η στέγαση του κέντρου μεσογειακής διατροφής, αν και όταν πραγματοποιηθεί. Άμεσα όμως πρέπει να στεγάσει σε ένα μέρος του το Δασαρχείο, όπως και παλαιά, το οποίο έχει μεταφερθεί για τις ανάγκες της επισκευής σε παρκαζόμενο κτίριο. Έτσι θα είναι δυνατή και η συντήρησή του. Με λύπη μάθαμε ότι το γραφείο γεωργικής ανάπτυξης, που λειτουργούσε στη Βυτίνα εδώ και εβδομήντα περίπου χρόνια συμπίπτει στην Τρίπολη στα πλαίσια περιορισμού των δημοσίων υπηρεσιών. Δυστυχώς η Ελλάδα δε «βάνει μυαλό». Η γεωργία θα διοικείται από τις μεγάλες πόλεις και όχι από τους χώρους παραγωγής. Όλες οι υπηρεσίες στα υδροκεφαλικά αστικά κέντρα και η επαρχία ας ερημώνεται.

Και ξαφνικά στις 14-12 το απόγευμα είδαμε από την ΕΡΤ 1 να προβάλλεται σε επανάληψη η επιτυχημένη τηλεοπτική σειρά «**παραλάβετε διορισμόν**» του Μιχάλη Αγκυριώτη. Η σειρά αυτή είναι διασκευή από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Σπύρου Γκρίτζου και για όσους τη θυμούνται ή την παρακολούθησαν διαδραματίζεται σε ορεινό χωριό των Καλαβρύτων με πρωταγωνιστή ένα δάσκαλο στις αρχές της δεκαετίας του 50. Στο τέλος της ταινίας είδαμε να εκφράζονται ευχαριστίες προς το δασαρχείο και τους κατοίκους της Βυτίνας. Η ταινία αυτή πραγματοποιήθηκε το 1996 και πολλά από τα επεισόδια της γυρίστηκαν εδώ, αφού η υπόθεση διαδραματιζόταν σε ορεινό τοπίο και τα δάση του Μαινάλου ήταν ιδανικά γι αυτό. Κατόπιν (το 2003) διασκευάστηκε σε τηλεοπτική σειρά.

Μπήκαμε στην τελευταία περίοδο περιμένοντας τα Χριστούγεννα. Του Αγίου Σπυριδώνα γιόρτασε ένας από τους τρεις Αγίους του κεντρικού μας ναού που είναι τρισυπόστατος. Οι άλλοι δύο είναι ο πολιούχος Άγιος Τρύφωνας και ο Άγιος Χαράλαμπος. Άλλα χρόνια η περίοδος αυτή ήταν περισσότερο χαρούμενη και η μεγάλη γιορτή αναμενόταν με μεγαλύτερες ετοιμασίες και με εορταστική ατμόσφαιρα. Σήμερα είναι πιο μελαγχολική και σιωπηλή η ατμόσφαιρα. Για όλα βέβαια φταίει η οικονομική κατάσταση και η αβεβαιότητα που πλανάται. Όσο και να θέλει κάποιος να ξεφύγει από τη ζοφερή πραγματικότητα δεν μπορεί. Δεν τον αφήνουν και οι απαιτούμενες προβλέψεις των ΜΜΕ. Και πριν σαράντα – πενήντα χρόνια στερήσεις υπήρχαν και οικονομικές δυσκολίες παρουσιαζόντουσαν, αλλά εκείνο που δεν υπάρχει σήμερα είναι η ελπίδα για κάτι καλύτερο. Όμως ας μην απελιζόμαστε τελείως. Ο τόπος μας ήξερε πάντοτε να ξεπερνά τις δυσκολίες.

Σαββατοκύριακο πριν από τη μεγάλη γιορτή. Δυσάρεστα και ευχάριστα γεγονότα συνέβησαν τη βδομάδα που πέρασε. Τα δυσάρεστα είναι οι διαρρήξεις στα κλειστά σπίτια, που γίνονται όλο και συχνότερες. Τελευταία έγινε διάρρηξη στα τέσσερα σπίτια του «Λαμπρόπουλου», όπως είναι γνωστά από τον κατασκευαστή τους μετά το Βίλα Βάλος και λίγο πριν τη «σποφή». Δυστυχώς η ερήμωση της επαρχίας ακολουθείται και από έλλειψη αστυνόμευσης, αφού ο αστυνομικός σταθμός Βυτίνας με τον ένα αστυνόλο που διαθέτει, είναι αδύνατον να ανταποκρίνεται στις ανάγκες αστυνόμευσης. Το ευχάριστο είναι οι κοινωνικές δραστηριότητες, που αναπτύσσονται τα σχολεία μας. Έτσι την Κυριακή πριν από τα Χριστούγεννα το δημοτικό σχολείο πραγματοποίησε στο «Παναζοπούλειο» Χριστουγεννιάτικο «παζάρι» με έργα που κατασκεύαζαν οι μικροί μαθητές. Η πρωτοβουλία θαυμάσια και τα έργα των μικρών μαθητών αξιόλογα. Μπαράβε σε όσους την εμπνεύστηκαν! Και νέο ιατρικό συνέδριο πραγματοποιήθηκε διήμερο 17-18/12 στο GRANT VYTINA αυτή τη φορά. Η Βυτίνα μπήκε για τα καλά και στο χώρο του συνεδριακού τουρισμού.

20 Δεκέμβρη: Έπεσε το πρώτο χιόνι. Έστω και αργά, ξημερώσαμε με χιονισμένο το βουνό μέχρι τη «ριζα». Από τις 08.30 άρχισε να χιονίζει και μέσα στο χωριό. Η εικόνα όπως αρμόζει εδώ περιμένοντας Χριστούγεννα. Το χιόνι νοτερό πέφτει αργά- αργά ασπρίζοντας το τοπίο. Ευχάριστη εικόνα, που τα παλιότερα χρόνια ήταν συνηθέστερη και άρχιζε πιο νωρίς. Τα τζάκια, όσα έμειναν, καπνίζουν και οι δρόμοι με αραιή κίνηση και άνθρωποι με κουκούλες. Όπως μας πληροφορούν τα τοπικά διαδίκτυα οι πρώτες δυσκολίες παρουσιάστηκαν στον «Καμπέα» και αντιμετώπιστηκαν επιτυχώς από το δήμο και την περιφέρεια. Σήμερα είδαμε στο ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΑΡΚΑΔΙΑ ένα επάλεπτο video με συννευξείς επισκεπτών και καταστηματάρχων της Βυτίνας σχετικά με την επισκεψιμότητα της περιοχής μετά από την οικονομική κρίση που μαστίζει τη χώρα τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα εφέτος. Οι διαπιστώσεις όλων ήταν απογοητευτικές. Θα δούμε στη διάρκεια των γιορτών. Πάντως τίποτε δεν μπορεί να είναι όπως παλιά. Οι χειμωνιάτικες συνθήκες συνεχίστηκαν και τις επόμενες ημέρες με ενυαλαγή χιονόπτωσης και δυνατής βροχής. Θυελλώδεις άνεμοι σημειώθηκαν τη νύχτα της 21 προς 22. Οι πρώτοι ντόπιοι επισκέπτες

των Χριστουγέννων άρχισαν να εμφανίζονται, ενώ οι μυρωδιές των γλυκών στους δύο φούρνους του χωριού και κάπου-κάπου στις γειτονιές είναι έντονες. Στις 24 ακούσαμε τα κάλαντα από αραιές παιδικές παρέες που χτύπαγαν από το πρωί τα κουδούνια, όσων σπιτιών είναι ανοικτά.

Ευχάριστα τα νέα του χιονοδρομικού του Μαινάλου. Το στρώμα χιονιού (έτσι ανακοινώνουν τα ενημερωτικά δελτία) έχει φτάσει τα 35 εκατοστά. Η θερμοκρασία στις 22-12 είναι -1°. Η χιονόπτωση θα συνεχιστεί και τις επόμενες ημέρες. Οι λάτρεις του χιονιού θα μπορέσουν να το απολαύσουν σε συνδυασμό με τις Χριστουγεννιάτικες διακοπές. Παρόλες όμως τις εξαγγελίες των φορέων, όπως ο ορειβατικός σύνδεσμος Τρίπολης και οι δήμοι Τριπόλεως και Γορτυνίας, η υποδομή του χιονοδρομικού είναι υποτυπώδης και έχει σχεδόν εγκαταλειφθεί. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το χιονοδρομικό του Μαινάλου αποτελεί σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης του χειμερινού τουρισμού της περιοχής. Διαβάζουμε στις τοπικές ιστοσελίδες ότι γίνεται προσπάθεια να κρατηθεί ανοικτός ο δρόμος για να διευκολυνθεί η πρόσβαση των επισκεπτών. Το Arkadia portal ανέβασε την πιο κάτω είδηση **«Το σαλέ στο χιονοδρομικό κέντρο του Μαινάλου ανοίγει τις πόρτες του αύριο Σάββατο 24 Δεκεμβρίου προκειμένου να υποδεχτεί εκείνους που θα θελήσουν να κάνουν την βόλτα τους στο βουνό και να απολαύσουν το χειμωνιάτικο τοπίο. Παράλληλα αξίζει να σημειωθεί πως γίνονται προσπάθειες για να λειτουργήσει και το χιονοδρομικό κέντρο, εφόσον φυσικά ρίξει χιόνι. Πάντως από το Δήμο Τρίπολης και την πολιτική προστασία έχει αποφασιστεί να υπάρχει μόνιμο εκχιονιστικό μηχανήμα στο σημείο»**. Παρόλη την ανακοίνωση τα ΜΜΕ το πρωί της 24-12 το έδιναν κλειστό σε αντίθεση με αυτό των Καλαβρύτων που ήταν ανοικτό. Ανήμερα τα Χριστούγεννα άνοιξε το ΣΑΛΕ, οι πίστες όμως παρέμειναν κλειστές.

25 ΔΕΚΕΜΒΡΗ: Λεπτομέρειες της ημέρας θα βρείτε σε άλλη στήλη. Εμείς απολαύσαμε την ημέρα με καθαρή χειμωνιάτικη ατμόσφαιρα. Κρύο και χιόνι. Όπου ήταν δυνατόν κρατήσαμε τα έθιμα όπως του εκκλησιασμού τα ξημερώματα, των παραδοσιακών γλυκών, της μεσημεριανής σούπας, των καλάντων και των ετοιμασιών. Η επισκεψιμότητα έφτασε σε υψηλά ποσοστά και εφέτος. Μπορεί να μη δημιουργήθηκε το αδιαχώρητο, όμως ο τόπος μας παραμένει σε πρώτη επιλογή όσων λατρεύουν τον ορεινό χειμερινό τουρισμό. Είδαμε πολλούς Βυτινιώτες, που ήρθαν για τις γιορτές αλλά και φίλους του τόπου μας που έχουν σπίτια. Παρατηρήσαμε όμως και αρκετούς που έλλειπαν. Οι δυσκολίες των καιρών βλέπετε! Να ευχηθούμε σε όλους και του χρόνου και είμαστε σε αναμονή των εορτών της Πρωτοχρονιάς και των Φώτων.

26 ΔΕΚΕΜΒΡΗ: Άρχισε η αναχώρηση των επισκεπτών του τριήμερου με δύσκολες καιρικές συνθήκες. Όλο το βράδυ χιόνισε και επικράτησαν θερμοκρασίες κάτω του μηδενός. Τα συνεργεία προσπαθούσαν να κρατήσουν ανοικτούς τους δρόμους και να καταστήσουν την κίνηση όσο γίνεται πιο ασφαλή. Όλα κύλησαν τις ημέρες αυτές ομαλά. Να επαινέσουμε και όσα διαπιστώνουμε στο διαδίκτυο και είναι αποτελέσματα της δραστηριότητας των νέων μας, αφού οι περισσότεροι από τους μεγαλύτερους είναι δύσκαμπτοι στη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων. Διαπιστώσαμε λοιπόν στα τοπικά blogs πολλά νέα από τα γύρω χωριά και αναδρομή σε παλιά έθιμα. Επαινούμε την κίνηση από το γειτονικό μας Αγρίδι, που στο διαδίκτυο προβλήθηκαν νέα από την τοπική Χριστουγεννιάτικη επικαιρότητα και αρκετά έθιμα που σχετίζονται με τις ημέρες αυτές και φυσικά είναι έργο των νέων του χωριού.

Αγαπητέ αναγνώστη μη ξεχνάς τη συνδρομή σου προς την εφημερίδα. Είναι ο μοναδικός πόρος έκδοσης. Τη συνδρομή σου μπορείς να τη στείλεις ταχυδρομικά στη διεύθυνση του συλλόγου Τ.Θ. 3456, Τ.Κ. 10210 ή στην ALPHA BANK ονομαστικά στο λογαριασμό 179-002101-084697. Επίσης μπλοκ εισπράξεων έχουν τα μέλη του Δ.Σ. και ο ανταποκριτής μας στη Βυτίνα κ. Σωτήριος Κούκας. Σε ευχαριστούμε που μας θυμάσαι.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΝΕΑ

Στη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου της 13-12 ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία το αναπτυξιακό πρόγραμμα του δήμου Γορτυνίας. Για το δημοτικό διαμέρισμα Βυτίνας προϋπολογίστηκαν έργα ύψους 638.000 € και εξ αυτών μόνο 143.000 € για το τοπικό διαμέρισμα της Βυτίνας. Δυσανάλογο ποσόν σε σχέση με τις ανάγκες της και την πληθυσμιακή της αναλογία σε σχέση με τα άλλα χωριά. Να σκεφθεί κανείς ότι για τη Λάστα προϋπολογίστηκαν 152.000 € και για το Πυργάκι 181.000 €. Τα σπουδαιότερα έργα τα οποία προϋπολογίστηκαν για τη Βυτίνα είναι τα εξής:

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
1	Πλακόστρωση οδών α) παντοπωλείο Ξηρού-πιτσαρία Γιαβή, β) στενο ουζερί Ευκλείδη	35.000,00	ΣΑΤΑ
2	Περίφραξη νέου Νεκροταφείου Βυτίνας	40.000,00	Ι.Π.
3	Επέκταση ηλεκτροφωτισμού στην είσοδο της Τ.Κ. Βυτίνας	20.000,00	Ι.Π.
4	Ανακαίνιση τουαλετών Πανταζοπούλειου Πνευματικού Κέντρου	7.200,00	ΣΑΤΑ
5	Επισκευή ξύλινου πατώματος στο Δημοτικό Σχολείο της Τ.Κ. Βυτίνας	12.600,00	ΣΑΤΑ
6	Συντηρήσεις, βελτιώσεις και τροποποιήσεις των εγκαταστάσεων του βιολογικού καθαρισμού Τ.Κ. Βυτίνας	10.000,00	Ι.Π.
7	Εργασίες συντήρησης και εξωραϊσμού άρκου Δασάκι	12.000,00	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
8	Καθαρισμός και συντηρήσεις δεξαμενών	7.000,00	ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΒΥΤΙΝΑΣ	143.800,00	

Να ευχηθούμε να πραγματοποιηθούν έστω και τα λίγα αυτά έργα και να υπενθυμίσουμε ότι η Βυτίνα έχει πολλές ανάγκες και δεν παύει να είναι η βιτρίνα της Γορτυνίας.

Νέα του Συλλόγου

Η τακτική μηνιαία συνεδρίαση του Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 14-11. Σε αυτή συζητήθηκε η οργάνωση εκδηλώσεων του επομένου διαστήματος όπως επίσης και οι υπόλοιπες δραστηριότητες. Στην αρχή ο πρόεδρος ενημέρωσε τα μέλη ότι η αντιπρόεδρος του συλλόγου κ. Παναγοπούλου επισκέφθηκε στο σπίτι της την κ. Λίτσα Σταθοπούλου και την παρακάλεσε να χρηματοδοτήσει την εκτύπωση του ημερολογίου 2012 λόγω οικονομικής δυσχέρειας του συλλόγου να πραγματοποιήσει την έκδοσή του. Η κ. Σταθοπούλου προθυμότητα δέχθηκε να καλύψει τη δαπάνη προσφέροντας στο σύλλογο το ποσόν των 1000 € σε μνήμη του συζύγου της αείμνηστου Όμηρου Σταθόπουλου, ο οποίος είχε διατελέσει και μέλος του Δ.Σ. του συλλόγου. Ο πρόεδρος εξέφρασε τις ευχαριστίες προς την κ. Σταθοπούλου, τις οποίες διειτύπωσε και γραπτά σε επιστολή που απέστειλε. Ευχήθηκε δε η πράξη αυτή προσφοράς της να βρει και άλλους μιμητές, ώστε ο σύλλογος να μπορέσει να πραγματοποιήσει το έργο του. Επίσης ενημερώθηκαν τα μέλη του Δ.Σ ότι η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του 2012 και η βράβευση των επιτυχόντων στις ανώτερες και ανώτατες σχολές θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή στις 5-2-2012 στο ξενοδοχείο TITANIA όπου έγινε και η περσινή εκδήλωση. Επίσης έγινε πρόταση να σταλεί το ημερολόγιο σε όλους τους παραλήπτες της εφημερίδας, παρόλο το ταχυδρομικό κόστος. Ακόμα αναφέρθηκε ότι η εφημερίδα BYTINA περιορίστηκε κατά τριακόσια (300) φύλλα, αφού περικόπηκε από όσους δεν είχαν στείλει την εισφορά τους τα δύο τελευταία χρόνια. Θα περικοπούν δε και άλλα διακόσια φύλλα, διότι θα περιοριστεί η αποστολή μόνο σε όσους στέλνουν έστω και μια συμβολική συνδρομή, αφού ο σύλλογος δεν έχει άλλους πόρους να καλύψει τα έξοδα του παρά μόνο τις εισφορές των μελών του. Ας σημειωθεί ότι ο νέος φόρος ακινήτων για το γραφείο ανέρχεται στο ποσόν των 420 € και είναι ένα νέο έξοδο.

Με χαρά μάθαμε ότι το παλιό μέλος του Δ.Σ. του συλλόγου και υπεύθυνος της έκδοσης της BYTINAΣ για μεγάλο διάστημα Δημήτρης Παπαγιαννακόπουλος συμμετείχε μαζί με το γιο του Γιώργο, ο οποίος φέρει το όνομα του αείμνηστου παππού του και για πολλά χρόνια δάσκαλου στο δημοτικό της Βυτίνας, στον 29^ο Μαραθώνιο της Αθήνας στις 13-11. Όπως τονίζει ο κ. Παπαγιαννακόπουλος στο email που μας έστειλε η συμμετοχή και των δύο ήταν επιτυχής και ο μεν πατέρας πήρε μέρος στο δρόμο των 5 χιλιομέτρων ενώ ο γιος στον κλασικό μαραθώνιο των 44 χιλιομέτρων. Εμείς να ευχηθούμε και άλλες τέτοιες επιτυχείς συμμετοχές σε αθλητικά δρώμενα ιδιαίτερα στον κ. Παπαγιαννακόπουλο-πατέρα, ο οποίος είναι ένθερμος λάτρης του κλασικού αθλητισμού.

Να δώσουμε κάποιες πληροφορίες για ορισμένα έργα της Βυτίνας, που ενεργοποιείται ο σύλλογος ως προς την προώθησή τους. Καταρχήν το κέντρο μεσογειακής διατροφής, παρόλη την ευνοϊκή εξέλιξη που έχει (τελική έγκριση ποσού 110.000€ από το κληροδότημα για την εκπόνηση της μελέτης), έχει εμπλακεί στα γρανάζια της γραφειοκρατίας και των αφανών συμφερόντων, που το πολεμούν λυσσώδως, με αποτέλεσμα τη δραματική στασιμότητά του. Ο πρόεδρος του συλλόγου επισκέφθηκε για πολλοστή φορά τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου γεωργικής ανάπτυξης με τη βοήθεια του Βυτιναίου συμβούλου του Υπουργού κ. Θανάση Παπαγεωργίου και βρήκε μια παγερή ατμόσφαιρα και απροθυμία προώθησης του θέματος από τους υπηρεσιακούς παράγοντες. Μετά από αυτό ο σύλλογος έκανε νέα έγγραφα διαβήματα προς τους τοπικούς βουλευτές, τον υπουργό κ. Ρέππα και τον υπουργό κ. Σκανδαλίδη ζητώντας την παρέμβασή τους για το ξεπέρασμα των εμποδίων. Το δεύτερο θέμα είναι οι αξιοποίηση του φαραγγιού του Μυλάοντα. Οι τυπικές διαδικασίες ολοκληρώθηκαν και ο ανάδοχος του έργου εγκαταστάθηκε. Το έργο ύψους 520.000 € έχει αναληφθεί με έκπτωση 62% και έχει χρόνο ολοκλήρωσης τους 20 μήνες. Το έργο αυτό θα αρχίσει από την αρχή του φαραγγιού στην περιοχή της Ελάτης και θα ολοκληρωθεί στο γεφύρι του μοναστηριού. Επίσης ο σύλλογος παρενέβη με έγγραφο αναφορά στον περιφερειάρχη κ.

Τατούλη για την παραλαβή του έργου της δεξαμενής στην περιοχή «Φαρμάκη», ο οποίος με έγγραφο του προς τη διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών της περιφέρειας έδωσε εντολή την ταχεία παραλαβή του έργου, ώστε να δοθεί σε λειτουργία. Πληροφορηθήκαμε ότι έγινε δυο φορές προσπάθεια παραλαβής, η οποία ματαιώθηκε λόγω δυσκόλων νομικών και γραφειοκρατικών εμποδίων. Δυστυχώς νομίζουμε ότι το τόσο σημαντικό έργο για τον τόπο μας χρειάζεται εισαγγελική παρέμβαση για να ολοκληρωθεί. Την ίδια τύχη λόγω γραφειοκρατικών εμποδίων έχει και η άλλη δεξαμενή πλησίον της βίλας Τσαρουχά, η οποία θα τροφοδοτήσει και θα λύσει το πρόβλημα υδροδότησης όλης της περιοχής από το Βίλα Βάλος και πάνω.

Τη Δευτέρα 12-12 πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση του Δεκεμβρίου του Δ.Σ. Συζητήθηκαν θέματα λειτουργίας του συλλόγου, αλλά και διαχείρισης θεμάτων τοπικής φύσεως. Ο πρόεδρος ενημέρωσε για τη λαϊκή συνέλευση της προηγούμενης Παρασκευής, στην οποία παραβρέθηκε, και την ανάγκη συμπαράστασης στο τοπικό συμβούλιο. Επίσης έγινε αναφορά στο ημερολόγιο του συλλόγου το οποίο ολοκληρώθηκε και θα αποσταλεί με το φύλλο του Νοεμβρίου- Δεκεμβρίου, το οποίο θα αποστέλλεται πλέον σε 700 περίπου παραλήπτες, αφού οι υπόλοιποι 550 (απεστέλετο σε 1250) δεν έχουν φροντίσει τα δύο τελευταία χρόνια να αποστείλουν έστω και μια υποτυπώδη εισφορά. Πιθανόν να μην τους ενδιαφέρει. Έγινε επίσης αναφορά στην εκδήλωση της πίτας, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 5 Φεβρουαρίου.

Στις 14-12 ο βουλευτής Αρκαδίας της Ν.Δ. κ. Ανδρέας Λυκουρετζής έδωσε συνέντευξη τύπου στην Τρίπολη και αναφέρθηκε σε θέματα της Βυτίνας και στην προσπάθεια που καταβάλλει για την επίλυση τους ο σύλλογος. Αντιγράφουμε από το διαδίκτυο: «**«Σε συνεργασία με το σύλλογο των Απανταχού Βυτιναίων ζήτησα με ερώτηση της 31η Μαρτίου 2011 την επανεξέταση της χρήσεως των μαθητικών κατασκηνώσεων από το Πανεπιστήμιο της Πελοποννήσου διότι παρά το γεγονός ότι για μια πενταετία οι εγκαταστάσεις βρίσκονται στη δικαιοδοσία του, κατόπιν παραχωρήσεως από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ουδένια πρωτοβουλία αξιοποίησης έχει εκδηλωθεί. Δυστυχώς, οι прυτανικές αρχές σε απάντησή τους την οποία μου γνωστοποίησε ο τότε Υφυπουργός κ. Πανάρετος, επιμένουν σε αορίστου χαρακτήρα σχεδιασμούς. Φοβάμαι ότι θα παραμείνουν επί μακρόν χωρίς αξιοποίηση ενώ υπάρχουν προτάσεις επωφελεείς και χρήσιμες για την αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής της Βυτίνας.»** Να σημειώσουμε εδώ ότι ο κ. Λυκουρετζής το μήνα Σεπτέμβριο, μετά από έγγραφο του συλλόγου είχε υποβάλει επερώτηση και για το κέντρο μεσογειακής διατροφής. (το περιεχόμενο της επερώτησης δημοσιεύσαμε στο περασμένο φύλλο).

Συνηθίζουμε κάθε τέλος χρόνου να δημοσιεύουμε τον οικονομικό απολογισμό της χρονιάς, που πέρασε, ώστε ο κάθε Βυτιναίος να γνωρίζει πώς διατίθενται τα χρήματα που προσφέρει. Για το οικονομικό έτος 2011 τα έσοδα και έξοδα του συλλόγου έχουν ως εξής:

Α ΕΣΟΔΑ	
Εισφορές μελών για το σύλλογο και την εφημερίδα BYTINA	16. 855 €
Β ΕΣΟΔΑ	
1. Εκτύπωση και αποστολή εφημερίδας	5.690 €
2. Έξοδα Γραφείου (ΔΕΗ,ΟΤΕ, ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ κ.λ.π)	2.469 €
3. Εκδηλώσεις (συναπάντημα-κοπή πίτας)	6.810 €
4. Ημερολόγιο 2012	1.050 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	16.019 €
ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31-12-2011	836 €

Δυστυχώς το εναπομένον υπόλοιπο δεν επιτρέπει ευσιώπες σκέψεις, αν σκεφθεί κανείς ότι το κάθε φύλλο εφημερίδας με τα νέα ταχυδρομικά έξοδα στοιχίζει 1300 €. Ελπίζουμε όμως στην ευαισθησία όλων, που θέλουν δραστήριο το σύλλογό τους.

Βιβλιοπαρουσίαση

« Ο ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΠΑΠΑ-ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ »

Της φιλόλογου Λαμπίας Σταθοπούλου-Βυτόγιαννη
ΓΡΑΦΕΙ: Ο Παναγιώτης Παπαδέλος φιλόλογος πρόεδρος του Δ.Σ του Συλλόγου

Ένα ιδιαίτερο βιβλίο με αξιόλογο και πρωτότυπο δείγμα γραφής κυκλοφόρησε από τη λογοτεχνήν- φιλόλογο Λαμπία Σταθοπούλου Βυτόγιαννη. Το βιβλίο αυτό αναφέρεται στον πατέρα της πρωτοπρεσβύτερο παπά Λάμπρο Σταθόπουλο, ο οποίος αυτοβιογραφείται μέσα από τις σελίδες του προσωπικού του ημερολογίου. Ο παπά Λάμπρος υπηρέτησε ως ιερέας στη Βυτίνα από το 1934 έως το τέλος σχεδόν του 1949. Η ανάνησή του στους παλιότερους Βυτιναίους είναι έντονη με πολύ θετική άποψη ως υπόδειγμα ενός λαμπρού λευίτη, ο οποίος συνέβαλλε αποφασιστικά να ξεπεραστούν πολλές άσχημες στιγμές της Βυτίνας τα δύσκολα χρόνια 1941-1949.

Το βιβλίο έχει 142 σελίδες με στού και ενδιαφέροντος κείμενο από τις οποίες 22 σελίδες καλύπτει ο πρόλογος και ο επίλογος της συγγραφέως και τις υπόλοιπες 120 σελίδες καλύπτει το ημερολόγιο του αείμνηστου παπά- Λάμπρου. Στον πρόλογο, που καλύπτει τις σελίδες 7-22, η συγγραφέας και κόρη του αυτοβιογραφούμενου μέσω του προσωπικού του ημερολογίου ιερώς, περιγράφει με τρόπο γλαφυρό αλλά και αντικειμενικό τον πατέρα της, όπως αυτή τον έζησε στην παιδική της ηλικία στη Βυτίνα. Χωρίς συναισθηματική φόρτιση και μεροληψία σκιαγραφεί τον παπά- Λάμπρο ο οποίος, παρόλο που διέθετε τη μοναδική για τα χρόνια εκείνα ιδιότητα του θεολόγου καθηγητή, παρέμενε ένας ταπεινός αλλά και αυστηρός ιερωμένος, που αγωνιζόταν στο πλευρό του ποιμνίου του χωρίς να διεκδικεί για τον εαυτό του τίποτε. Πολύτιμες είναι επίσης οι πληροφορίες της συγγραφέως για τη Βυτίνα των ετών 1942-49, για κτίσματα αξιόλογα, όπως οι επαύλεις Μπασιάκου και Γαλανόπουλου, για τις εντυπώσεις που προκαλούσαν στην τότε παιδική κοινωνία του τόπου μας, αλλά και για τη μορφή της καθημερινότητας μέσα από τα μάτια ενός μικρού παιδιού.

Εδώ πρέπει να τονισθεί η λογοτεχνική αξία του κειμένου, το οποίο παρόλο που είναι μεταδιήγηση, η συγγραφέας κατορθώνει να διατηρήσει το απλό ύφος της παιδικής της ηλικίας. Στον επίλογο η συγγραφέας συναισθηματικά φορτισμένη και αφού ο αναγνώστης «γεύτηκε» την προσωπική εκμυστήρευση του παπά – Λάμπρου, δίνει την τελευταία εικόνα του πατέρα της, όπως τον έζησε τα τελευταία του χρόνια, ως ώριμη πλέον αφήγητής.

Και να έλθουμε τώρα στην προσωπική αφήγηση μέσω του ημερολογίου του αείμνηστου ιερέα. Λόγος απλός σαφής, που σε αφήνει άφωνο μπροστά στην ειλικρίνεια, και δεν προσπαθεί να κρύψει τίποτα. Θυμίζει το Νικόλα Κοζάκογλου στην «ιστορία των αιχμαλώτων» του Στρατή Δούκα, που διηγείται τις πιο δύσκολες περιπέτειές του με μια αποπληστική απλότητα. Αυτή την απλότητα διατηρεί η αφήγηση του γράφοντος και, παρόλο που περιγράφει συγκλονιστικές στιγμές και περιπέτειες, είναι ως να περιγράφονται στιγμές απλές της καθημερινότητας. Τίποτε δεν προσπαθεί να κρύψει, ούτε και εκ των υστέρων να αλλάξει προσπαθώντας να ωραιοποιήσει ορισμένες επιλογές του, οι οποίες και πιθανόν να μην άρεσαν. Μια τέτοια συγκλονιστική περιγραφή είναι η επιλογή της συντροφού του, για την οποία δε διατάζει να πει ότι έγινε συμβιβαστικά κάτω από την πίεση οικονομικών αναγκών, ενώ τονίζει την ηλικιακή τους διαφορά.

Με άνεση και χωρίς διάθεση απόκρυψης περιγράφει επίσης τα δύσκολα και στερημένα μαθητικά και φοιτητικά του χρόνια, ενώ παραστατική είναι η παρουσίαση προσώπων και γεγονότων της επαρχιακής κοινωνίας του τόπου καταγωγής του, της Καμενίστας, αλλά και της Βυτίνας και της Δημητσάνας, όπου πέρασε τα μαθητικά του χρόνια, προσφέροντας πολύτιμες πληροφορίες για τους μελλοντικούς λαογράφους και μελετητές της παράδοσης.

Εκείνο το οποίο για μας τους Βυτιναίους θεωρείται σημαντικό, πέραν της προσωπικότητας ενός ατόμου που επηρέασε σημαντικά την κοινωνία της Βυτίνας τα προπολεμικά και τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, είναι οι πληροφορίες για εκείνα τα ταραγμένα χρόνια 1941-1949 προσώπων και καταστάσεων που τόσο συγκεχυμένα είναι. Το τι έγινε στον τόπο μας την περίοδο εκείνη δεν έχει ακόμα ξεκαθαριστεί. Οι πρωταγωνιστές δεν έχουν αποσαφηνίσει πλήρως τα πράγματα και η ιστορία της περιόδου αυτής ουδέποτε γράφτηκε, αν και υπήρξαν αιματηρά γεγονότα. Η μαρτυρία ενός από τα σημαντικότερα πρόσωπα της κοινωνίας του τόπου μας την περίοδο αυτή, έστω και μέσα από το προσώπιό του ημερολόγιο, προσφέρει σημαντικά στην αποσαφήνιση των γεγονότων. Οι κρίσεις του, η προσωπική του πικρία, η παρουσίαση προσώπων και γεγονότων της τοπικής κοινωνίας προσφέρουν τα μέγιστα στον ιστορικό του μέλλοντος της περιοχής.

Το υπόλοιπο του ημερολογίου από το 1950 μέχρι το 1992 αναφέρεται στην ζωή του στην περιοχή της Αθηνάς τόσο ως ιερέας όσον και ως εκπαιδευτικού σε διάφορα σχολεία. Η περιγραφή είναι ένας διαρκής αγώνας ζωής του πολύτιμου ιερωμένου και αποπνέει αγάπη για την οικογένειά του, τους συγγενείς του και το ποιμνίό του. Η προσφορά μεγάλη και η δράση του υπόδειγμα για τους νεώτερους ιερωμένους.

Το βιβλίο είναι πολύτιμο και εμείς οι Βυτιναίοι χρεωστούμε χάριτες στην κ. Λαμπία Σταθοπούλου, η οποία δεν άφησε να χαθεί ένας πολύτιμος ιστορικός, λαογραφικός και κοινωνικός θησαυρός χρησιμότητας για την ιστορία του τόπου μας. Παράλληλα μας χάρισε ένα γλαφυρό κείμενο, μια προσωπική εξομολόγηση, υπόδειγμα λογοτεχνικής περιγραφής στην τόσο πεζή εποχή μας, που τα έχει ανάγκη.

Το βιβλίο διατίθεται προσωπικά από την κ. Λαμπία Σταθοπούλου Βυτόγιαννη με την οποία ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να επικοινωνήσει στο τηλέφωνο 210-6397799.

βυτινιώτικες
συνεργασίες

Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Απόστολος Τζίφας φιλόλογος Δ/ντής του 1^{ου} Γυμνασίου Σητείας

Οι συζητήσεις για το αύριο της χώρας μας καλά κρατούν. Ειδικοί (: οικονομολόγοι) και μη ειδικοί (: δημοσιογράφοι και πολιτικοί) αποφαίνονται για το μίζερο μέλλον της χώρας μας. Όμως, το ζητούμενο για πολλούς δεν είναι ούτε το «κούρεμα» ούτε η διαγραφή του χρέους. Είναι η ανάπτυξη. Η ανάπτυξη, όμως, συνδέεται με την παιδεία, η οποία συμπεριλαμβάνει και την εκπαίδευση. Είναι

καιρός εκτός από τα δομικά προβλήματα της χώρας μας : διαφθορά, υπέρμετρος δημόσιος τομέας, χαμηλή παραγωγικότητα κ.ά. να ανοίξει ο φάκελος για την εκπαίδευση.

Κάθε αλλαγή θα ξεκινά από τις χαμηλότερες βαθμίδες και θα συνδέεται με την αγορά εργασίας. Είναι άκρως ενδιαφέρουσα η άποψη των ειδικών ότι στο μέλλον 1.200.000 εργαζόμενοι θα αλλάξουν δουλειά. Σήμερα οι νέοι κατευθύνονται και σε αντιπαραγωγικές δραστηριότητες: μπάς, ψυχαγωγία, κλ.π. ή μένουν άνεργοι εξαιτίας της μεγάλης προσφοράς αποφοίτων ΑΕΙ. Αλήθεια , πού θα βρουν ανάλογη εργασία οι δεκάδες απόφοιτοι φιλοσοφικών σχολών, θεολογίας, θεατρολογίας, μέσων επικοινωνίας κ.λπ.; Πρέπει να γίνει δραστική μείωση των υποψηφίων σε αρκετές σχολές ΑΕΙ και ΤΕΙ. Άλλωστε γνωρίζουμε με ποιο τρόπο ιδρύονταν οι σχολές αυτές , κυρίως των ΤΕΙ. Αρχούσε μία υπογραφή Υπουργού! Κομματικά και άλλα τοπικιστικά κριτήρια ίσχυσαν για τον πληθωρισμό αυτών των σχολών.

Απαιτείται η άμεση αναβάθμιση της τεχνικο- επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να καλύπτονται όλες οι τεχνικές ειδικότητες. Είναι αδιανόητο να κατευθύνονται οι απόφοιτοι των γυμνασίων σε ποσοστό 75% στη γενική εκπαίδευση. Επίσης η εκπαίδευση των νέων θα πρέπει να λάβει υπόψη τη σημαντική θέση της χώρας μας στον τουρισμό και τη ναυτιλία. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα λόγω θέσης και κλίματος στον πρωτογενή τομέα δεν πρέπει να μείνουν ανεκμετάλλευτα. Αφήσαμε τον πρωτογενή τομέα στους οικονομικούς μετανάστες. Συντόμως θα αρχίσει η αντίστροφη πορεία. Ας σημειωθεί ότι στο νομό Ηρακλείου το 75% των εργαζόμενων ασχολείται με τον τριτογενή τομέα (υπηρεσιών). Ας κατανοήσουν οι γονείς ότι η κοινωνική άνοδος των προηγούμενων δεκαετιών μέσω του πτυχίου δεν υπάρχει σήμερα. Το πτυχίο έγινε πτυελοδοχείο, όπως επισημαίνει ο ποιητής Δημήτρης Πατίλης. Οι συνθήκες είναι διαφορετικές. Υπάρχουν ωστόσο και σχολές όπως οι σχεδιαστές ξύλου (ΤΕΙ) ή γαλακτοκομίας (Ιωαννίνων) που έχουν σχεδόν 100% απορρόφηση των αποφοίτων τους από την αγορά εργασίας. Δεν είναι οι μοναδικές σχολές, αλλά είναι λίγες.

Το πελατειακό- κομματικό κράτος δεν έχει καμία θέση στο αύριο της χώρας μας. Ούτε οι χιλιάδες διορισμοί αργόσχολων στο δημόσιο. Ας αφήσουμε τους νέους μας να προκόψουν βάζοντας το μυαλό τους και τις ικανότητές τους σε ενέργεια. Έλληνες σήμερα στο εξωτερικό διαπρέπουν. Ο μεγαλύτερος παραγωγός λαδιού στον κόσμο είναι Έλληνας μεταναστής στην Αυστραλία (δευτέρως γενιάς). Και το ελληνικό δημόσιο μπορεί να λειτουργήσει καλύτερα με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια. Πρόσφατα αναδείχθηκε από τους ευρωπαίους Έλληνας καλύτερος δημόσιος υπάλληλος .

Η εκπαίδευση, αρχής γενομένης από τις πρόσφατες θετικές αλλαγές στα ΑΕΙ-ΤΕΙ, μπορεί να παίξει ρόλο στην ανάπτυξη της χώρας μας. Ο διάλογος για το αύριο της χώρας θα πρέπει να ξεκινήσει από την παιδεία. Παιδεία και ανάπτυξη είναι αλληλένδετες έννοιες, όπως και η ανάπτυξη με το πρωτογενές πλεόνασμα και την οικονομική πρόοδο. Με μία, όμως, προϋπόθεση : την αλλαγή των ερμηνευτικών μας εργαλείων. Ας αφήσουμε ιδεολογικές αντιλήψεις – δυστυχώς στη χώρα μας είναι αρκετές- βόρειας Κορέας και το υψοτάμενο πολιτικό status. Κανένα από αυτά δε θα μας δώσει διέξοδο και λύσεις στα μεγάλα προβλήματα της χώρας μας.

λογοτεχνική σελίδα

Το ολοκαύτωμα του Αρκαδίου και ο γενναίος φρούραρχος Ι. Δημακόπουλος

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Γορτύνιος λογοτέχνης Νίκος Ι. Κωστάρας

Το όνομα της ιστορικής Ι. Μονής Αρκαδίου δεν είναι άσχετη με την Αρκαδική της ρίζα. Έλαβε το όνομα «Αρκάδιον» εκ της αρχαίας πόλεως Αρκαδίας, η οποία μετά το χριστιανισμό τιμήθηκε δια της τρίτης επισκοπής της νήσου. Το ριζικό της συνδέθηκε με τον Αρκάδα φρούραρχο Ιωάννη Κ. Δημακόπουλο, τελευταίο πρόμαχο στο ολοκαύτωμα της. Η παράδοση μεταδίδει πως το μοναστήρι αυτό χτίστηκε όταν αυτοκράτορας στο Βυζάντιο ήταν ο Ηράκλειος. Είναι ριζωμένο στη ΒΔ άκρη του Ψηλορείτη, 22 χλμ. από το Ρέθυμνο.

Η μονή ήταν σταυροπηγική και αποτελούσε φρουριακό συγκρότημα. Υπήρξε κέντρο γραμμάτων και ασφαλώς είχε πλουσιότατη βιβλιοθήκη. Ακόμη υπήρξε και κέντρο ελληνικών χειρογράφων. Στην Επανάσταση του 1821 η μονή έγινε καταφύγιο των χριστιανών αλλά και κέντρο των επαναστατών γι' αυτό και οι Τούρκοι του Ρεθύμνου το κατέστρεψαν. Στην περίοδο της Αιγυπτιοκρατίας (1830-1840) δόθηκε άδεια για την επισκευή του.

Η Επανάσταση του 1866 αποτελεί το σπουδαιότερο γεγονός της ιστορίας της Μονής. Η θέση της είχε σπουδαία στρατηγική σημασία, συνδετικός κρίκος ανάμεσα στις επαρχίες Ρεθύμνου, Μυλοποτάμου και Αμαρίου, και συγκεντρώθηκαν εκεί 1.500 επαναστάτες με αρχηγό τον Χατζημυχήλη Γιάνναρη. Εξέλεξαν πληρεξουσίους και πρόεδρο το σαραντάχρονο ηγούμενο Γαβριήλ Μαρινάκη, εξέχουσα και επιβλητική προσωπικότητα.

Η Κρητική Επανάσταση του 1866 συγκίνησε το Πανελλήνιο και πολλοί εκ της Ελευθέρας Ελλάδος έσπευσαν να ενισχύσουν τον κρητικό αγώνα και να πατάξουν το αιμοσταγές τέρας. Πρώτος μεταξύ των πρώτων ο συνταγματάρχης του Ελληνικού Στρατού Πάνος Κορωναίος έσπευσε προς βοήθεια των επαναστατών, ακολουθούμενος από εθελοντές. Μεταξύ αυτών και ο ανθυπολοχαγός ΰωάννης Κ. Δημακόπουλος από τη Βυτίνα Αρκαδίας. Γιος του Κων/νου Δημακόπουλου, αξιωματικού χωροφυλακής. Γεννήθηκε στην Τρίπολη στις 21 Μαρτίου 1835. Περαιώσας τις γυμνασιακές του σπουδές στην Τρίπολη εισήλθε στη Σχολή Ευελπίδων και αποφοίτησε με το βαθμό του ανθυπασιπιστού και προήχθη με το βαθμό του ανθυπολοχαγού. Εκτιμήθηκε για τις ικανότητες του από τον στρατηγό Γενναίο Κολοκοτρώνη και έγινε υπασπιστής του. Μέσα του έκαιε η φλόγα του πατριωτισμού και ήθελε να φανεί χρήσιμος στην πατρίδα. Όταν εξερράγη η Επανάσταση της Θεσσαλίας το 1854, κατατάχθηκε εθελοντής και πολέμησε και όταν ματαιώθηκε γύρισε στη θέση του.

Με την Κρητική Επανάσταση, ζήτησε άδεια από το Υπουργείο Στρατιωτικών, η οποία δεν έγινε αποδεκτή αλλά ο φλογερός ανθυπολοχαγός μπήκε σε πλοίο και έφθασε στις 24 Σεπτεμβρίου 1866 στα παράλια του Ρεθύμνου στον όρμο Μπαλί Μυλοποτάμου με κατεύθυνση τη Μονή Αρκαδίου. Έδρα της Επαναστατικής Επιτροπής Ρεθύμνου είχε οριστεί η Μονή Αρκαδίου με αρχηγό τον συνταγματάρχη Πάνο Κορωναίο. Ο Κορωναίος διόρισε φρούραρχο τον άγιο ανθυπολοχαγό Γιάννη Δημακόπουλο, συνεπικουρούμενο από τον γενναίο ηγούμενο Γαβριήλ Μαρινάκη. Πάντως ο Κορωναίος είπε στον ηγούμενο ότι το Αρκάδι δεν είναι κατάλληλο για άμυνα. Αλλά ο ηγούμενος, οι καλόγεροι και ο Δασκαλάκης επέμεναν και έμειναν. Τότε ο Κορωναίος αποφάσισε να εξέλθει για να συλλέξει ικανό αριθμό πολεμιστών για να χτυπήσει τους Τούρκους. Φεύγοντας ρώτησε τον Δημακόπουλο: «Θέλεις να υπερασπιστείς το Αρκάδι μέχρι τελευταίας πνοής;»

«Ναι, θέλω να εκτελέσω τις διαταγές σας κατά γράμμα», απάντησε ο γενναίος στρατιώτης και εκράτησε το λόγο του.

Στο Αρκάδι είχαν καταφύγει πολλά γυναικόπαιδα από τα γύρω χωριά, κοντά στους προστάτες τους, που κρατούσαν το τουφέκι. Στη Μονή βρέθηκαν 900 γυναικόπαιδα και 265 πολεμιστές. Το φρόνημα τους ήταν ακμαιότατο. Οι ιερωμένοι έψαλαν τροπάρια και οι λαϊκοί τραγουδούσαν ηρωικά λαϊκά τραγούδια:

Χαίρεστε άντρες, χαίρεστε, χαίρεστε πολεμάρχοι
Μα τουτ' η μέρα θα γραφτεί και πάντα δόξα θα 'χει.
Δεν τη βαστώ 'γω τη σκλαβιά στον κόσμο τον απάνω
Και το 'χω πίκρα μου να ζω, χαρά μου να πωθάνω.
Χαίρεστε, άντρες, χαίρεστε, χαίρεστε παλικάρια
μα ο πόλεμος εδόθηκε τσ' άντρες και στα λιοντάρια.

Στις 8 Νοεμβρίου 1866 ο Μουσταφάς πασάς Κιριτλής πολιόρκησε τη Μονή Αρκαδίου με δύναμη 20.000 άνδρες και 6 κανόνια. Ένας πολεμιστής φέρνει την είδηση στον ηγούμενο: Οι Τούρκοι περικύκλωσαν το Αρκάδι. Ο Γαβριήλ έκανε το σταυρό του και είπε στο εκκλησιαζόμενο πλήρωμα: Παιδιά μου, θάνατος δεν υπάρχει! Ας πολεμήσουμε ηρωικά για να πάρμε στον Πλάστη με καθαρό μέτωπο. Ζήτω ο Πόλεμος! Ζήτω η Ελευθερία! Ζήτω.

καδίου εις αντίστασιν κατά του εχθρού, προτρέπων συγχρόνως τις γυναίκες εις βοήθειαν των μαχόμενων ανδρών».

Με την μεταφορά ενός γιγαντιαίου πυροβόλου (της μπουμπάρδας κουτσοχειλάς) οι Τούρκοι κατέρριψαν τη δυτική πύλη της μονής, απ' όπου εισώρμησαν εξαγριωμένοι την αυγή της 9ης Νοεμβρίου. Ο ηγούμενος είχε σκοτωθεί πολεμώντας στις επάλξεις, ενώ την κρίσιμη εκείνη ώρα ο Κωστής Γιαμπουδάκης ανατίναξε την πυριτιδαποθήκη της Μονής. Μέρος απ' τη Μονή ανατινάχτηκε τότε, και μια από τις πλευρές της κα-

τέπεσε πάνω στους Τούρκους, καθότι ο Γιαμπουδάκης καθυστέρουσε να ανάψει τον πυρσό της Ελευθερίας, περιμένοντας να πλησιάσουν περισσότεροι Τούρκοι στην είσοδο του.

Σφαγή μεγάλη αρχινά, περίσσο φωνοκλήσι.
Ετούτ' η ώρα θ' ακουστεί σ' ανατολή και δύση
Και μέσα στον αναβρασμό, που ο χάρος εβρυχάτο,
βροντή, σεισμός εγήνηκε κι ο κόσμος άνω κάτω.
Φωτιά, καπνός και κτίρια, κορμιά κομματιασμένα
άντρες και γυναικόπαιδα στα νέφαλ' ανεβαίνα.
Τρόχαλος έγιν' η μονή κι εσειást' ο Ψηλορείτης
κι αντιλαλούνε τα βουνά κι απ' άκρ' ως άκρ' η Κρήτη.

Η άλλη πλευρά που εμάχετο ο φρούραρχος Δημακόπουλος με λίγους συντρόφους του έμεινε αβλαβής και εμάχοντο μέχρι που εξάντλησαν και το τελευταίο φυσίγγιο, η δε σπάθη του Δημακόπουλου είχε τεμαχισθεί στα δυο, μέχρι που ήρθε ο τακτικός τουρκικός στρατός και συγκατένευσαν να παραδοθούν. Ο ήρωας συνελήφθη επί σωρού πτωμάτων. Ο φρούραρχος μετά τεσσάρων συντρόφων του απήγετο ενώπιον του πασά δέσμιος υπό αναρίθμητο πλήθους συνοδευόμενος. Δεν έκρυψε την ιδιότητα του ως Έλληνας αξιωματικός γ' αυτό και αρνήθηκε να φορέσει κρητικά ρούχα, για να ξεφύγει το μαρτύριο, όπως του συνέστησαν.

Ο φρούραρχος ετήρη μεγαλοπρεπή και υπερήφανον σιγήν. «Ποιος είσαι μωρέ!» λέγει αφρίζων ο Μουσταφάς πασάς. «Αξιωματικός Έλληνα», απαντά ο Δημακόπουλος. «Πάρτε τον, δικό σας» διάταξε το Τουρκικό απόσπασμα. Και κατακρεουργήθηκε, όπως τον ανεγνώρισε η Δασκαλάκινα, στο Μετοχάκι έναντι της Μονής πλησίον της σκηνής του πασά. Έφερε δέκα οκτώ μεγάλας πληγές δια μαχαίρας και πλήθος μικράς, ουδεμίαν δε βολήν πυροβόλου. Η ωραία κεφαλή του ουδέν έφερε τραύμα. Φαίνεται ότι του επέτρεψαν να βλέπει τας εις τα σπλάχνα του βυθιζόμενας μαχαίρας μέχρι εκπνοής. Δύνатаι τις, να φαντασθή οποίον μαρτύριον υπέστη ο γενναίος αυτός της πίστewας και της πατρίδος στρατιώτης, θνήσκων ο Δημακόπουλος ανεφώνησεν. «Ζήτω η Ελευθερία!».

Ο επίλογος του ολοκαυτώματος ήταν συγκλονιστικός. Οι περισσότεροι Έλληνες σκοτώθηκαν και μαζί τους 2.000 Τούρκοι. Σώθηκαν μόνο 114 αιχμάλωτοι Έλληνες, που τους έφερε μαζί του μέχρι το Ρέθυμνο ο Μουσταφάς πασάς. Η ηρωική θυσία του Αρκαδίου ξαναθύμιζε το Μεσολόγγι και το Κούγκι, συγκλονίζοντας τις φιλελεύθερες συνειδήσεις του κόσμου. Έγινε θρύλος, σύνθημα και εγερτήριο σάλπισμα. Ο δεσμώτης κρητικός λαός έγινε «τύψη» για ολόκληρο τον ελεύθερο κόσμο. Ο μεγάλος Βίκτωρ Ουγκώ έγραψε: «Η ηρωική μονή, η δίκην φρουρίου αγωνισμένη, αποθνήσκει ως υφαιστέιον. Τα Ψαρά δεν είναι επικότερα, το Μεσολόγγι δεν ίσταται ψηλότερα». Η Λευτεριά της Κρήτης ξεκίνησε από το Αρκάδι, σύμβολο γενναϊότητας και θυσίας.

Η Αρκαδία ήταν παρούσα στο ολοκαύτωμα του Αρκαδίου με τον ηρωικό φρούραρχο Γιάννη Δημακόπουλο από τη Βυτίνα Αρκαδίας που διακρίθηκε για τον άθραστο πατριωτισμό και αυτοθυσία, ενώ η γενέτειρα του έστησε την προτομή του στις 9 Αυγούστου 1992 τιμώντας το γενναίο τέκνο της, που έπεσε μαχόμενος για την λευτεριά της Κρήτης.

ΑΝΑΤΑΣΗ ΨΥΧΗΣ

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Μεσσήνιος ποιητής Κώστας Λιακάκης

Μη λημονάς τις δόξες σου, Έλληνα μη γονατίζεις
φωτιά σου 'δώσαν οι θεοί και φάρο η Ρωμιοσύνη.
Άλλη δεν έχεις δύναμη, κράτα τη μη λυγίζεις,
στο πνεύμα σου το φωτεινό φωλιάζει η Ανδρoσύνη.

«Ντροπή» για μας τους Έλληνες, η λέξη δεν ταιριάζει.
Μακριά από μας το ανήμπορο στα χέρια μας κρατάμε.
Το τιμημένο φλάμπουρο που άλλο δεν του μοιάζει,
γιατί έχει πάνω του Σταυρό που εμείς τον προσκυνάμε.

Μάστορα πιάσε το σφυρί και χτύπα το στην πέτρα,
μορφή να πάρει θεική, μορφή του παραδείσου,
και βροντοφώναξε σε αυτούς που βάλανε τα Μέτρα
πως είσαι εδώ, δεν έφυγες και είναι ο Θεός μαζί σου.

Το βλέμμα σου στον Ουρανό, σε αυτόν μονάχα οφείλεις.
Σε πολεμούν οι δολεροί, σε μάχονται οι προδότες,
το μήνυμά σου ω Πατρίς σε όλους αυτούς να στείλεις
πως δεν τρομάξεις από αυτούς, γιατί γεννάς στρατιώτες!

ΕΛΛΗΝ ΕΘΝΟΤΙΚΗ ΨΥΧΗ - ΚΑΙΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ντάβος Ν. Ευάγγελος

ΕΜΠΟΡΙΟ | ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ | ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ

Επικοινωνία: 6973016885

ΠΩΛΕΙΤΑΙ στη **ΒΥΤΙΝΑ**
παλαιά κατοικία σε οικόπεδο
1800 μέτρων.
Πληροφορίες
στο τηλέφωνο: 6973016885

ΕΠΙΚΑΙ

ΜΕΓΑΛΟ ΙΑΤΡΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗ ΒΥΤΙΝΑ

Το Σαββατοκύριακο 25-27 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στη Βυτίνα μεγάλο ιατρικό συνέδριο με τίτλο «**Θέματα επικαιρότητας στο ιατρικό γίνεσθαι**». Η επιστημονική αυτή εκδήλωση οργανώθηκε από την Ελληνική Ακαδημία Ιατρικής Επιμόρφωσης, σε συνεργασία με τα Ελληνικά Ιατρεία Εσωτερικής Παθολογίας και τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών. Οι σύνεδροι κατέλυσαν στα ξενοδοχεία της Βυτίνας, ενώ οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν στο «Πανταζοπούλειο πνευματικό κέντρο». Το συνέδριο ήταν μεγάλο ενδιαφέροντος λόγω του κύρους των ομιλητών και το παρακολούθησε μεγάλος αριθμός συνέδρων, που είχαν προσέλθει το διήμερο αυτό στον τόπο μας.

Το επίσημο πρόγραμμα του συνεδρίου δημοσιοποιήθηκε και αναρτήθηκε σε πολλές τοπικές ιστοσελίδες και περιέλαβε τους σημαντικότερους ομιλητές, διακεκριμένους καθηγητές Πανεπιστημίου, όπως ο κ. Κατσιάμπρος Νικόλαος καθηγητής της παθολογίας, Οικονομόπουλος Θεοφάνης καθηγητής παθολογίας- ογκολογίας, Ράπτης Αθανάσιος καθηγητής παθολογίας, Ράπτης Σωτήριος καθηγητής παθολογίας, Ρηγόπουλος Δημήτριος καθηγητής Δερματολογίας, Τούντας Νικόλαος καθηγητής παθολογίας. Επίσης έλαβαν μέρος είτε ως ομιλητές, είτε ως μετέχοντες και πολλοί άλλοι διακεκριμένοι επιστήμονες διευθυντές κλινικών ή πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, των οποίων τα ονόματα αναγράφονται στο επίσημο πρόγραμμα. Οι ομιλίες ήταν άκρως ενδιαφέρουσες και τα αποτελέσματα του συνεδρίου θα αξιολογηθούν καταλλήλως από τους αρμόδιους φορείς. Την έναρξη του συνεδρίου κήρυξε ο περιφερειάρχης κ. Πέτρος Τατούλης, ιατρός και ο ίδιος, ενώ χαιρετισμούς απηύθυναν ο δήμαρχος Γορτυνίας κ. Γιαννόπουλος και ο πρόεδρος του ιατρικού συλλόγου Αρκαδίας κ. Παπασταματάκης.

Κατ'αρχήν να ευχαριστήσουμε το διοργανωτή φορέα, ο οποίος επέλεξε τη Βυτίνα, ως έδρα του συνεδρίου και να τους διαβεβαιώσουμε ότι ο τόπος μας με τις υψηλές επιπέδους υπηρεσίες θα ανταποκρίνεται αξία σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Η υποδομή και οι επαγγελματίες με τις σύγχρονες αντιλήψεις και την κατάλληλη οργάνωση θα προσφέρονται για την ολοκληρωμένη και κατάλληλη διεξαγωγή τέτοιων εκδηλώσεων. Με πολύ ικανοποίηση πληροφορηθήκαμε ότι μέσα στο Δεκέμβρη και Γενάρη προγραμματίζονται στη Βυτίνα και άλλα τέτοια συνέδρια οι μετέχοντες των οποίων θα διαμείνουν εδώ.

Και λίγα λόγια για τον συνεδριακό τουρισμό, που είναι μια άλλη μορφή εναλλακτικού τουρισμού και αποτελεί τονωτική «ένεση» για την οικονομία των περιοχών διεξαγωγής τους. Παρόλο που ο εξωτερικός συνεδριακός τουρισμός περνάει κρίση, όσον αφορά την Ελλάδα (κάτι τέτοιο δείχνει η ματαίωση του παγκοσμίου καρδιολογικού συνεδρίου, που θα γινόταν στην Αθήνα, με απώλεια αρκετών εκατομμυρίων ευρώ), εν τούτοις ο εσωτερικός εξακολουθεί να οργανώνει συνέδρια σε επιλεγμένες περιοχές, που έχουν την υποδομή εγκαταστάσεων και χώρων να φιλοξενούν τέτοιες εκδηλώσεις. Ο τόπος μας τις έχει. Απαιτείται καλύτερη οργάνωση για την προσέλκυσή τους, αν και η Βυτίνα είναι ευρύτερα γνωστή για την κάλυψη των προϋποθέσεων, που απαιτούν τα συνέδρια αυτά

2ος ΑΘΛΟΣ ΜΑΙΝΑΛΟΥ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 27-11 ο δεύτερος άθλος του Μαινάλου, όπως είχαμε ανακοινώσει και στο περασμένο φύλλο της ΒΥΤΙΝΑΣ, ο οποίος οργανώθηκε από το ΣΑΟΟ (σύνδεσμος Αρκάδων ορειβατών και οικολόγων) και το δήμο Γορτυνίας. Τις πληροφορίες της εκδήλωσης μας παρέχει η ιστοσελίδα του συνδέσμου.

«**Ο ΣΑΟΟ διοργάνωσε για δεύτερη χρονιά τον Άθλο Μαινάλου στη Βυτίνα σε συνεργασία με το Mountain-Sports.gr, υπό την Αιγίδα του Δήμου Γορτυνίας. Περίπου 350 αθλητές από όλη την Ελλάδα συμμετείχαν στο ορεινό τρέξιμο (ΜΤΡ) και τον αγώνα ορεινού ποδηλάτου (ΜΤΒ). Οι διαδρομές ειδικά επιλεγμένες από τον Γιάννη Θεοχαρόπουλο, (εκπαιδευτή ορειβασίας της ΕΟΟΑ) έδωσαν την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να διασχίζουν υπέροχα τοπία του Μαινάλου, ελατοδάση, λιβάδια, σε καλά σηματοδοτημένα μονοπάτια και δασικούς δρόμους, που έδιναν στον αθλητή μεγάλη ευχαρίστηση.**

Ιδιαίτερα ο ημιμαραθώνιος τρεξιματος (19 χιλ.) ακολούθησε το ίχνος καλοχαρμένου μονοπατιού, που αποτελεί μέρος ενός σημαντικού δικτύου μονοπατιών ορεινής πεζοπορίας 500 χιλιομέτρων τα οποία

εθελοντικά καθαρίζουν και σηματοδοτούν τα μέλη του Συλλόγου Αρκάδων Ορειβατών και Οικολόγων.

Ο αγώνας του ποδηλάτου (37 χιλ.) ακολούθησε μια πανέμορφη διαδρομή προς Αλωνίσταινα και πάλι προς Βυτίνα μέσα από δασικά μονοπάτια και χωματόδρομους, ανηφορικά αλλά και έντονα κατηγορικά τμήματα που ανεβάζαν κατακόρυφα την αδρεναλίνη των αθλητών.

Σύνθημα σε αυτή την εκδήλωση ήταν ότι η προστασία και διατήρηση των τοπίων και των ορεινών οικοσυστημάτων είναι η προϋπόθεση για την αειφόρο διαχείριση του Μαινάλου. Στο ΣΑΟΟ λένε: «Πιστεύουμε ότι αυτό είναι το μόνο βιώσιμο μοντέλο ευημερίας που ταιριάζει στα τοπικά, οικονομικά, ιστορικά και ανθρωπολογικά μεγέθη της ορεινής Αρκαδίας. Οι εναλλακτικές αθλητικές δραστηριότητες υπηρετούν τον ήπιο οικοτουρισμό και ταυτόχρονα η άσκησή τους μέσα σε μια όμορφη φύση, καθίσταται θαυμάσια αισθητική και πνευματική εμπειρία».

Για την πραγματοποίηση του «Άθλου Μαινάλου» εργάστηκαν εθελοντικά πάνω από 30 εθελοντές του ΣΑΟΟ, φίλοι από τη Βυτίνα και η Ομάδα Διάσωσης Αρκαδίας προσαθώντας να καλύψουν τις ανά-

γκες της διοργάνωσης και των αθλητών στο μέγιστο δυνατό βαθμό καλύπτοντας τις ανάγκες τροφοδοσίας και υγειονομικής περίθαλψης. Στόχος μας είναι η καθιέρωση του Άθλου Μαινάλου ως ένα αθλητικό γεγονός της χρονιάς με πανελλαδική εμβέλεια.»

Ο Αγώνας δρόμου ξεκίνησε στις 08.30 από την Πλατεία της Βυτίνας. Οι δρομείς κατευθύνθηκαν προς την Αγία Παρασκευή και αφού πέρασαν το Μυλόντα συνέχισαν προς το Μεθύδριο. Στη συνέχεια έφτασαν στη Ζωοδόχο Πηγή λίγο έξω από την Ελάτη ακολούθως γύρισαν από το Πυργάκι, ξαναπέρασαν το Μυλόντα και τερμάτισαν στην πλατεία της Βυτίνας. Νικητής του αγώνα ήταν ο SLAVOMIR MATRAS, ο οποίος στον περυσινό αγώνα είχε τερματίσει τρίτος. Στον αγώνα συμμετείχε και ο Βυτινιός Λάμπρος Τρ. Παπαλάμπρος.

Ο Αγώνας ποδηλάτου ξεκίνησε στις 12.30 από την Πλατεία της Βυτίνας. Οι ποδηλάτες ακολούθησαν το

μονοπάτι έως την Αλωνίσταινα στη συνέχεια ανέβηκαν από το δασικό δρόμο στην Αλογόβρυση πέρασαν από τους Ρούχους, την Αρπακωτή, την Κάπελη, τον Άγιο Πέτρο κατέβηκαν στον «άμμο το Γρανιτωίτικο», πέρασαν από τη Νυμφασία και τερμάτισαν και αυτοί στη Βυτίνα. Νικητής του αγώνα ποδηλάτου ήταν με διαφορά ο Παναγιώτης Σκυλοδήμος, ο οποίος είχε τερματίσει πρώτος και στον περυσινό αγώνα. Μεταξύ των συμμετεχόντων είδαμε και τον αθλητικό σύλλογο Πετρούπολης. Στο τέλος της εκδήλωσης με πρωτοβουλία του δήμου Γορτυνίας υπήρχε «μπουφές» και προσφέρθηκαν φρούτα και αναψυκτικά, ενώ δόθηκαν και αναμνηστικά δώρα.

Η εκδήλωση αυτή αποτελεί ένα σημαντικό γεγονός για τον τόπο μας και φυσικά αναδεικνύει το Μαινάλον και τις ομορφιές του. Επαφίεται στον καθένα μας να συμβάλει από την πλευρά του, όσο μπορεί, για την καθιέρωση και επιτυχία του «άθλου του Μαινάλου».

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ ΤΟΥ «ΕΘΝΟΥΣ»
ΑΦΙΕΡΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΓΟΡΤΥΝΙΑ. – ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΜΝΕΙΑ ΣΤΗ ΒΥΤΙΝΑ

Το ένθετο της εφημερίδας ΕΘΝΟΣ της Κυριακής 11-12 ήταν αφιερωμένο στη Γορτυνία και όπως πληροφορηθήκαμε χρηματοδοτήθηκε από το δήμο Γορτυνίας σε μια προσπάθεια τουριστικής προβολής της περιοχής. Το καλαίσθητο ένθετο ήταν άκρως ενημερωτικό με καλογραμμένα κείμενα και προσεγγμένο φωτογραφικό υλικό. Δεν έχουμε τη δυνατότητα να αναφερθούμε στο σύνολό του αλλά σε όσα αναφέρει για τη Βυτίνα, στην οποία κάνει ιδιαίτερη εμπεριστατωμένη και κολακευτική αναφορά. Ενδιαφέρον είναι το επίθετο «κοσμοπολίτισσα» που αποδίδεται ως ξεχωριστός χαρακτηρισμός από άλλα μέρη. Αντιγράφουμε από το ένθετο όσα αφορούν τον τόπο μας, για να αντιληφθεί ο αναγνώστης πως τον βλέπουν όσοι τον επισκέπτονται. Γράφει λοιπόν το ένθετο:

«Βυτίνα: Μαρτυρική και κοσμοπολίτισσα

Για να μπούμε στη Βυτίνα περνάμε ανάμεσα στα σφεντάμια, τους πλατάνους και τις ακακίες που στεφανώνουν τον λεγόμενο δρόμο της αγάπης, με τις ωραίες εναλλαγές στα χρώματα

των φύλλων, ανάλογα με την εποχή του χρόνου. Τα γυμνά κλαδιά του χειμώνα δίνουν τη θέση τους στα ανοιξιάτικα πράσινα, με εντυπωσιακότερη, ίσως, εικόνα των πεσμένων φθινοπωρινών κίτρινων φύλλων, που αφήνουμε πίσω μας, δεξιά κι αριστερά στον δρόμο, κατά την είσοδό μας στο χωριό. Γνώριζα τυχαία την ιστορία του δεκαεπτάχρονου Βυτινιώτη Ματθαίου Πόταγα, κι όταν τον είδα να στέκεται μοναχικός και ευσταλής στην κεντρική πλατεία του χωριού σκέφτηκα πόσο ταιριαστά ο πρωινός ήλιος χρύσιζε τον ανδριάντα του. Το Μάιο του 1941 πήρε την αδιανόητη απόφαση να στήσει μόνος του ενέδρα σε μια πανίσχυρη γερμανική φάλαγγα που κατευθυνόταν προς τον Πύργο, χρησιμοποιώντας ένα πιστόλι-κειμήλιο του πατέρα του από τον Αε Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι Γερμανοί τον εκτέλεσαν επί τόπου, διατρανώνοντας τον «τρόμο και την αθλιότητα του 3ου Ράιχ».

Αυτή τη φωτογραφία δημοσιεύει το ένθετο ως αντιπροσωπευτική του τόπου μας

Σήμερα, στην πλατεία του χωριού, σε υψόμετρο 1.040 μέτρων, τίποτε δεν θυμίζει τις καταστροφικές επιδρομές του Ιμπραήμ που έκαψε τη Βυτίνα επτά φορές. Δίπλα στην εκκλησία του πολιούχου Αγίου Τρύφωνα (1846), με τις γκριζομαυρές αποχρώσεις της πέτρας, καφετέριες, ζαχαροπλαστεία, παραδοσιακά καφέ και στέκια σφύζουν από ζωή, καθώς το χωριό,

ΕΜΠΟΡΙΑ ΓΕΡΑΝΩΝ

- Μεταχειρισμένων & Καινούργιων
- Ανταλλαγές
- Εισαγωγές Φορητών & Μηχανημάτων

ΜΠΑΜΠΗΣ ΔΗΜΑΚΟΣ
ΚΤΙΜΕ ΜΑΥΜΟΥΤ

ΑΝΥΨΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- με Τηλεσκοπικούς Γερανούς
- με Παπαγάλους

Τηλ/Φαξ 26242 25635, Κιν. 6977 915320
e-mail: aldimakos@sky.gr

ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟ

- Κατασκευές Γερανογέφυρων
- Τοποθετήσεις Γερανών & Service

Τηλ/Φαξ 26242 25635, Κιν. 6977 915320
e-mail: aldimakos@sky.gr

PALFINGER

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

- Αυστριακών Γερανών PALFINGER
- Πωλήσεις • Τοποθετήσεις • Service

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Οικονομολόγος – Λογιστής
(Πτυχιούχος Α.Σ.Ο.Ε.Ε.)

Κιν: 6977987186 • E-mail:
leoaccount85@yahoo.gr

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΟΝΤΙΚΑΣ & ΜΠΟΛΟΡΙΖΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΒΥΤΙΝΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
ΤΗΛ.: 2795 22725 - ΚΙΝ.: 6944 312596 & 6976 086842

Γρήγορη εξυπηρέτηση

Το Αρχοντικό της Αθήνας

Οικογενειακό περιβάλλον

Παραδοσιακή ταβέρνα

ΑΦΟΙ ΓΟΝΤΙΚΑ
Βυτίνα Αρκαδίας

Τηλ.: (2795) 22133 • οικίας 22026, 22616
κινητό: 697 4802517

Καφεγείον
Jέν Βυτίνη

Παραδοσιακό περιβάλλον

Κων/νος Καρπούζος
Βυτίνα Αρκαδίας • ΤΚ 28010 / τηλ. 27960 22602

РОТНТА

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2011
ΣΤΗ ΒΥΤΙΝΑ

Η μεγάλη γιορτή της Χριστιανοσύνης συνέπεσε δυο-τρεις μέρες πριν την αποστολή της εφημερίδας για εκτύπωση. Οι παραδοσιακές ετοιμασίες άρχισαν από τους ιδιώτες και τους επιχειρηματίες λίγες μέρες πριν. Ο στολισμός των δρόμων έγινε με πρωτοβουλία του τοπικού συμβουλίου και λίγων επαγγελματιών. Τα κεντρικά καταστήματα έπαιρναν σιγά-σιγά τη γιορτινή όψη αλλά ανόρεχτα και με σχετική κατάρθεια. Χάθηκε εκείνη τη χαρούμενη όψη των ανθρώπων που άλλα χρόνια ήταν χαρακτηριστική. Από πέρυσι και περισσότερο από φέτος σκεπτικισμός και σκυμμένα κεφάλια. Δυστυχώς η περιρρέουσα ατμόσφαιρα έφτασε και εδώ.

Λιγότεροι ντόπιοι εμφανίζονται και ακόμα λιγότερα κλειστά σπίτια «ανοίγουν». Οι οικονομικές δυσκολίες επηρέασαν και τα ταξίδια. Όμως λίγες μέρες πριν άρχισαν να «βγαίνουν» από τις γειτονιές και περισσότερα από τους δύο φούρνους του χωριού οι Χριστουγεννιάτικες οσμές από τους κουραμπιέδες και τα μελομακάρονα. Βέβαια περιττό να πούμε ότι και τα 22 καταλύματα της Βυτίνας μικρά και μεγάλα ήταν πανέτοιμα να δεχτούν τους επισκέπτες ορισμένοι των οποίων άρχισαν να φτάνουν από το απόγευμα της Παρασκευής. Το μεγάλο όμως ρεύμα σημειώθηκε το Σάββατο.

κτυπούσαν τις πόρτες, όσων σπιτιών ήταν ανοικτά για τα πατροπαράδοτα κάλαντα, Το έθιμο διατηρείται ό,τι και να συμβαίνει γύρω. Από το μεσημέρι άρχισε να παρατηρείται πυκνότερη κίνηση στις καφετέριες της πλατείας και τα καταστήματα της αγοράς. Η εκκλησία του Αγίου Τράφουα ετοιμάστηκε για τη μεγάλη γιορτή τα ξημερώματα της εορτής. Το Μάιναλο κατάλευκο μέχρι κάτω. Ο δρόμος για το χιονοδρομικό διατηρείται ανοικτός επιτρέποντας την

πρόσβαση προς αυτό και από την πλευρά της Βυτίνας. Τα φετινά Χριστούγεννα, μετά από αρκετά χρόνια, είναι όπως τα θέλει η παράδοση. Κατάλευκα. Καιρό είχε να «ασπρίσει» η Βυτίνα την ημέρα αυτή, κάτι που την κάνει ακόμη πιο ωραία.

Ανήμερα της γιορτής η καμπάνα χτύπησε, όπως χρόνια τώρα στις πέντε το πρωί. Η ακολουθία των Χριστουγέννων πανηγυρική. Το κρύο όμως τσουχτερό, αφού η θερμοκρασία τις πρωινές ώρες περιτρεφόταν γύρω στους 0ο. Το τέλος της λειτουργίας γύρω στις 08.30 μας βρήκε στην πλατεία να ανταλλάσσουμε ευχές και να κατευθυνόμαστε άλλοι στις καφετέριες και άλλοι στα σπίτια. Το μεσημέρι γεμάτος οι καφετέριες της πλατείας και τα παραδοσιακά καφενεία. Τις απογευματινές ώρες άρχισε χιονόπτωση και μέσα στο χωριό. Φανατισμαγοικό το θέαμα και περισσότερο για τους επισκέπτες που επιθυμούσαν χιονισμένα Χριστούγεννα. Το κρύο τσουχτερό και η κίνηση δύσκολη. Όλα όμως κύλησαν ευχάριστα. Το βράδυ η καφετέρια 1033 πρόσφερε στους επισκέπτες αλλά και στους ντόπιους μουσική βραδιά με ρεμπέτικη κομπανία. Η χιονόπτωση συνεχίστηκε κι τη νύχτα. Οι δύσκολες καιρικές συνθήκες συνεχίστηκαν και την επόμενη μέρα που άρχισε η επιστροφή. Οι δρόμοι κρατήθηκαν ανοικτοί με πρωτοβουλία και της περιφέρειας και του δήμου ώστε να πραγματοποιηθεί όσο γίνεται πιο ανώδυνα η μετακίνηση των εκδρομέων. Να ευχαριστούμε και του χρόνου και η Βυτίνα να εξακολουθεί να παραμένει στην πρώτη θέση της επιλογής των οπαδών του χειμερινού τουρισμού.

Αποδόθηκε το Βραβείο
«Ευθυμίου Χριστόπουλου»

Πέρα, για πρώτη χρονιά, ο συμπατριωτής μας γιατρός Ευθύμιος Χριστόπουλος καθιέρωσε χρηματικό βραβείο για το μαθητή ή μαθήτρια του Λυκείου Βυτίνας που είχε πάρει το μεγαλύτερο βαθμό προόδου τελειώνοντας τη Β' τάξη του Λυκείου. Η ΒΥΤΙΝΑ γενέστηκε τη σπουδαία αυτή χειρονομία λέγοντας ότι «μια νέα γενιά Βυτιναίων αθλητών γεννιέται». Το περισυνό βραβείο είχε δοθεί στην μαθήτρια (και σημερινή φοιτήτρια) Αρριάνα Σταθακοπούλου, η οποία όπως γράφουμε σε άλλη στήλη πήρε και το βραβείο της eurobank, που αποδίδεται στο μαθητή εκείνο κάθε Λυκείου που φέρνει το μεγαλύτερο βαθμό πρόσβασης στις πανελλαδικές εξετάσεις.

Το φετινό βραβείο καθυστέρησε κάπως μετά τη νέα μορφή που πήρε το Γυμνάσιο και Λύκειο Εξατίας της συγχώνευσης: σε αυτό και των σχολείων των Λαγκαδίων και της Δημητσάνας. Ο διαιθέτης, επειδή διαπίστωσε ότι οι άλλες περιοχές έχουν δικά τους τοπικά βραβεία, αποφάσισε το βραβείο να δίδεται σε μαθητές που φοιτούν στο Λύκειο Βιτίνας, καταγόμενοι από την πε-

Ο διαθέτης ιατρός Ευθ. Χριστόπουλος, ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου Θ. Λιαρόπουλος, η βραβευθείσα Αντ. Κασιγίαννη, ο υιός Χριστόπουλος και ο δημοτικός σύμβουλος Γορτυνιάς και παλαιός δήμαρχος Βυτίνας Γιάννης Σακελλαρίου κατά την τελετή απονομής του βραβείου.

ριοχή του τέως δήμου Βυτίνας και φυσικά τελειώνουν τη Β' τάξη με το μεγαλύτερο βαθμό.

Έτσι λοιπόν εφέτος το βραβείο δόθηκε το Σάββατο 3-12 σε μια σεμνή τελετή που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του πολιτιστικού συλλόγου παρουσία του διαθέτη, του δημοτικού συμβούλου Γιάννη Σακελλαρίου, του προέδρου του τοπικού συμβουλίου Θεόδωρου Λαρόπουλου, του προέδρου του πολιτιστικού συλλόγου Φώτη Κατσούλια, των μελών του συλλό-

Η απονομή του βραβείου

για γονέων και κηδεμόνων των σχολείων της Βυτίας και αρκετών κοστών. Το βραβείο έλαβε η μαθήτρια της Γ' τάξης του Λυκείου Βυτίας Κασιγιάννη Αντωνία του Κυριάκου, η οποία τέλειωσε τη Β' τάξη με γενικό βαθμό 18 και 3/11. Η μαθήτρια κατάγεται από τη Νυμφασία και είναι κόρη του Κυριάκου Κασιγιάννη, ο οποίος διατηρεί ξενάδια εκεί.

Ο διαθέτης στη μεσήλιξη περιεχόμενου σύντομου ομιλίας του τόνισε το διπλό σκοπό του βραβείου, ο οποίος είναι αφενός η ενίσχυση της άμυνας μεταξύ των μαθητών και η επιβράβευση των προσπαθειών των πρώτων, και αφετέρου η κάλυψη μέρους των εξόδων της προετοιμασίας του μαθητή για τις εξετάσεις των ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Εμείς με τη σειρά μας θα επαινέσουμε την πρωτοβουλία του Θύμιου του Χριστόπουλου, που κάποτε και αυτός είχε πρωτεύσει στο πάλαι ποτέ αγαλά εξατάξιο Γυμνάσιο Βυνίνας και γνωρίζει το κίνητρο των βραβείων ως μορφή απόδοσης του επαίνου. Ευχόμαστε η πρωτοβουλία αυτή να συνεχιστεί και να βρει και άλλους μμηπτες από όσους Βυνιταίους έχουν την οικονομική ευρωστία, ώστε να γίνουν πράξη οι απόψεις ότι η κοινωνία μας βρίσκεται στο πλευρό των νέων. Ιδιαίτερα στις σημερινές δύσκολες εποχές, που οι συνθήκες σπουδών των παιδιών, που προέρχονται από την επαρχία, είναι ιδιαίτερα δύσκολες στις πόλεις από απόψεως οικονομικής κάλυψης των εξόδων. Η καθιέρωση δε βραβείων που ακολουθούνται από χρηματικά έπαθλα επιλύουν έστω και μερικώς το πρόβλημα. Θα υπενθυμίσουμε ότι η σημασία των βραβείων είχε διαπιστωθεί στην κλασική αρχαιότητα κάτι που τόνισε ο μεγάλος Περικλής στον επιτάφιο: «**Ἄθλα γάρ οἱ κείται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δέ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολεῖσθαι.**» (Όπου πρωβάλλονται μεγάλα βραβεία της αρετής, εκεί και ἄριστοι πολῖτες αναδεικνύονται).

**ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΕΙΟ
ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ**

Κάθε τέτοια περίοδο του χρόνου θυμόμαστε το τοπικό κληροδότημα Πανταζοπούλου (από το μεγάλο ευεργέτη της Βυτίνας Δημήτριο Πανταζόπουλο), αφού πλησιάζει ο χρόνος απονομής των προικοδοτήσεων των κοριτσιών που κατάγονται από τη Βυτίνα. Όπως είναι γνωστόν πέρυσι δεν είχε πραγματοποιηθεί η προικοδότηση, λόγω μη σύνταξης των πινάκων από το τοπικό διαμέρισμα της Βυτίνας. Έτσι οι περσινές προικοδοτήσεις θα πραγματοποιηθούν εφέτος. Δηλ. εφέτος θα δοθούν 16 προικοδοτήσεις ύψους 5.000 η καθεμία. Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι τα υπό προικοδότηση κορίτσια να κατάγονται από τα τοπικά διαμερίσματα Βυτίνας, Πυργακίου και Λάστας και το ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα να μην υπερβαίνει τις 16.000 .

Η τελετή της προικοδότησης θα πραγματοποιηθεί, όπως συνηθίζεται ανήμερα του Αγίου Τρύφωνος στις 12 το μεσημέρι στην αίθουσα του Πανταζοπουλείου πνευματικού κέντρου. Εν τω μεταξύ κατόπιν συνεννοήσεως μεταξύ του τοπικού συμβουλίου Βυτίνας και των διαχειριστών του κληροδοτήματος έχει αρχίσει μέσα στο Δεκέμβριο η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και των απαραίτητων δικαιολογητικών στο τοπικό συμβούλιο, η οποία ολοκληρώθηκε το πρώτο δεκάημερο του Ιανουαρίου. Από εκεί ο φάκελος θα διαβιβαστεί στο κληροδοτήμα και θα πραγματοποιηθούν οι προικοδοτήσεις σύμφωνα με τις επιθυμίες του διαθέτη και των οριζομένων στη διαθήκη του.

Εν τω μεταξύ από το κληροδόστημα συντάχθηκε ο προϋπολογισμός του 2012, ο οποίος έχει ως εξής.

ՀԱՆՐԱՅԻՆԿԱՅԻՆ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ ԴՄՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆՈՂԱՆԻՔԸ 2012				
ԱՄՈՏԱԾՈՒ ԼԻՆԻՍՄԵՆՆԵՐՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐՆԵՐԱՔԱՆԿ			ԱՄՈՐՔԻ ԲԱՏԻՍՏՆԵՐՆԵՐ ԿՐԻՏԻՄ ՀԱՄԱՐՆԵՐԱՔԱՆԿ	
ՀԱՄԱՅՈՒՄԱՆ	Հ/Մարզում ՏՆՅՈՒՄԻ Հոկտեմբեր-Տեպտեմբեր	95 136,12 10 177,5 78 448,5	1) Երեւանի քաղաքում 2) Սյունի, Բաղրամյան քաղաքում 3) Երեւանի քաղաքի արևելքում	11 600,00 41 000,00 10 000,00 62 600,00
		75 536,12 98 266,1	4) Երեւանի քաղաքի արևելքում 5) Երեւանի քաղաքի արևելքում 6) Երեւանի քաղաքի արևելքում	2 212,40 2 212,40 10 000,00 14 424,80
ԸՄԱՀ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ		76 177,5	7) Երեւանի քաղաքի արևելքում 8) Երեւանի քաղաքի արևելքում 9) Երեւանի քաղաքի արևելքում	4 512,40 4 512,40 10 000,00 19 024,80
		153 623,6		153 623,6
			ՀԱՄԱՆ 12 ԴԵՑԵՄԲԵՐ 2012	
			ՕՐ ԴԵՐՈՒՄ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ	
ՀԱՄԱՐՆԵՐԱՔԱՆԿՈՒՄԻ ԿՐԻՏԻՄ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ				

γύρω από το ελατοσκέπαστο Μαϊνάλο, αποτελεί ένα από τα διασημότερα ορεινά θέρετρα της Πελοποννήσου. Στην πλατεία του παραδοσιακού οικισμού στεγάζεται και το Λαογραφικό Μουσείο, με αντικείμενα που θυμίζουν τους παλιούς Βυτιναίους κτηνοτρόφους, υλοτόμους, υποδηματοποιούς ή τις υφάντρες που κάποτε ύφαιναν στον αργαλειό τα ρούχα και τα απαραίτητα στρωσίδια του Βυτιναίικου νοικοκυριού. Με τη μυρωδιά των ψωμιών πάνω στο περβάζι του ξυλόφουρνου, τα μαγαζιά με τη ριγάνη, το θυμάρι, τα ντόπια ζυμαρικά, τους τραχανάδες, τα τυροκομικά και τα μέλια από το Μαϊνάλο, τις εικόνες με τα ξυλόγλυπτα γαϊδουράκια από τα είδη δώρων, περπατάμε στα δρομάκια των πετρόκτιστα σπίτια του χωριού.

Στη σειρά των δημόσιων κτιρίων που κοσμοούν με την αρχιτεκτονική τους τη Βυτίνα συγκαταλέγονται η αναπαλαιωμένη διπλή Δημόσια Βιβλιοθήκη (ιδρυμένη το 1808), και το Ελληνικό Σχολείο, που σύμφωνα με την ενημερωτική επιγραφή ανακονίστηκε «διά συνδρομής του κυβερνήτη Κροδοιάστρια το έτος 1831». Το δωρόχρονο νεοκλασικό κτήριο της Δασονομικής Σχολής, στο χρώμα της χώρας, χτίστηκε μεταξύ 1890-95, μέσα σε ιδιόκτητο κτήμα 150 στρεμμάτων, δωρεά του εθνικού ευεργέτη Π. Τριανταφυλλίδη. Ο περίπατος ανάμεσα στις σεκόγιες και τους λιμπόκεδρους συνεχίζεται ανατολικά του κτήματος, στο δασάκι της Βυτίνας: ένα πειραματικό αλυσύλλιο που δημιουργήθηκε μεταξύ 1885-1917, για να μελετηθεί η ανάπτυξη πεύκων, ελάτων, κυπαρισσιών, πλατάνων και άλλων δέντρων στο κλίμα της περιοχής. Στο δασάκι της Βυτίνας οι μεγάλοι προτιμούν τους περιπάτους και τα πικνίκ, τα παιδιά απασχολούνται στα όργανα της παιδικής χαράς και ο δήμος οργανώνει καλοκαιρινές πολιτιστικές εκδηλώσεις».

Ιστορίες

ΣΦΑΓΗ ΧΩΡΙΣ ΕΛΕΟΣ. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1943

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Παναγιώτης Κ. Ματθαίου υποστράτηγος ε.α

Δεκατρείς Δεκεμβρίου 1943 έγραφε το ημερολόγιο, όταν στα πλαίσια μιας οργανωμένης εκκαθαριστικής επιχείρησης, που είναι γνωστή ως επιχείρηση «Καλάβρυτα», διαπραττόταν στη μαρτυρική κομόπολη των Καλαβρύτων από την 117 Γερμανική μεραρχία των κυνηγών ένα από τα στυγνότερα εγκλήματα της χιτλερικής θηριωδίας κατά τη διάρκεια του βρε παγκοσμίου πολέμου. Τα ηρωικά Καλάβρυτα, αφού λεηλατήθηκαν ανηλεώς, καταστράφηκαν ολοκληρωτικά. Και το πιο φρικιαστικό, εκτελέστηκε όλος ο ανδρικός πληθυσμός της πόλης.

Αφορμή για την επιχείρηση αυτή έδωσε στους κατακτητές η πανωλεθρία ενός Γερμανικού λόχου και η σύλληψη 80 περίπου Γερμανών αιχμαλώτων από τους αντάρτες κατά την προηγούμενη μάχη Ρωγών-Κερπινής στην ευρύτερη περιοχή τον Οκτώβριο του 1943. Τα αντίποινα επί του αμάχου πληθυσμού ήταν πολύ σκληρά, δυσανάλογα και έξω τελείως από τη λογική της τακτικής του πολέμου.

Ο Γερμανικός στρατός, αφού σκόρπισε τη φωτιά και το θάνατο σε πολλά χωριά της περιοχής, εισέβαλλε στα Καλάβρυτα στις 9 Δεκεμβρίου 1943 δίνοντας στους πολίτες μέσω των αξιωματικών του, τη ρητή διαβεβαίωση πως καταδιώκουν μόνο τους αντάρτες και τους συνεργούς τους και ότι δεν θα πειράξουν τους αθώους.

Την αποφράδα όμως μέρα της 13 Δεκεμβρίου, πριν καλά-καλά ακόμα ξημερώσει, οι καμπάνες των εκκλησιών κτυπούσαν ασταμάτητα

καλώντας όλους τους κατοίκους ανεξαίρετως να συγκεντρωθούν στο Δημοτικό σχολείο. Εκεί αφού διαχώρισαν όλους τους άνδρες από ηλικίας 14 χρονών και άνω τους οδήγησαν σε μια αμφιθεατρική τοποθεσία στο λόφο του Καπτή σε απόσταση δέκα λεπτών της ώρας από την γραφική κομόπολη, σπίνοντας γύρω τους πολυβόλα και παρατάσσοντας φρουρά. Άφησαν δε έγκλειστα στο σχολείο τα γυναικόπαιδα. Ο επικεφαλής Αξιωματικός Τέννερ εξακολούθησε να παραπλανά τους άνδρες ότι θα καταστρέψουν μόνο την πόλη. Δυστυχώς όμως δεν συνέβη μόνο αυτό. Αφού πρώτα λεηλάτησαν την πόλη έβαλαν φωτιά με εμπρηστική σκόνη και βενζίνη σ' όλα τα σπίτια των Καλαβρύτων, που παραδόθηκαν ανυπεράσπιστα στις φλόγες.

Κατά τις 12 το μεσημέρι, όταν δόθηκε το σύνθημα από τα Καλάβρυτα με φωτοβολίδες, τα μυδράλια και τα πολυβόλα άρχισαν να θερίζουν το

ανδρικό πλήθος στη ράχη του Καπτή. Όταν οι πυρωμένες κάνες των πολυβόλων σταμάτησαν, δίνονταν η χαριστική βολή από διατεταγμένες ομάδες. Από την μεγάλη εκείνη πανωλεθρία μόνο 13 κάτοικοι επέζησαν. Σύμφωνα με Ελληνικές μαρτυρίες, καθότι υπάρχουν πολλές και διαφορετικές για το θέμα αυτό απόψεις, οι νεκροί στη Ράχη του Καπτή και την ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων ανέρχονται σε 1400.

Εν τω μεταξύ τα γυναικόπαιδα κλεισμένα στο σχολείο σπάζοντας τζάμια και πόρτες για να σωθούν από την πύρινη και με την ανοχή ενός Αλσατού αξιωματικού (κατά μία εκδοχή) κατόρθωσαν να διαφύγουν.

Η τελευταία πράξη του δράματος παίχτηκε, όταν οι χαροκαμένες γυναίκες, σύζυγοι, μάνες και αδελφές αντίκρισαν το αποτρόπαιο θέαμα των νεκρών ανδρών και προσπαθούσαν μέσα σε θρήνους και κοπετούς να ενταφιάσουν τους οι-

κείους τους. Ο θάνατος δεν είναι τιμωρία γι' αυτούς που φεύγουν αλλά γι' αυτούς που μένουν πίσω και νιώθουν ακατάπανστα ένα λεπίδι να θερίζει τη δική τους καρδιά.

Παρόλα αυτά οι αποφασισμένες οικογένειες με πολύ δύσκολες συνθήκες επιβίωσαν και η μικρή πολιτεία του Μοριά, που είχε γίνει παρανάλωμα του πυρός, έγινε πάλι και είναι σήμερα μια πανέμορφη κομόπολη που αποτελεί βάση εξόρμησης για φυσιολατρικές δραστηριότητες στον ορεινό όγκο του Χελμού.

Για την τραγωδία των Καλαβρύτων ο μόνος που καταδικάστηκε στην πολύχρονη δίκη της Νυρεμβέργης (Νοέμβρης 1945-Οκτώβριος 1946) ήταν ο στρατιωτικός διοικητής της Ελλάδος πτέραρχος Χέλμουντ Φέλμαν σε κάθειωξη είκοσι ετών, αλλά αμνηστεύτηκε αργότερα. Το 1953 οι λοιποί υπεύθυνοι για το βαρύ αυτό ειδικές πολεμικό έγκλημα δε λογοδότησαν ποτέ σε κανένα δικαστήριο.

Κάθε Δεκέμβριο ο εορτασμός της θλιβερής επετείου του ολοκαυτώματος στη μαρτυρική κομόπολη υπενθυμίζει πόσο τραγική «ανακάλυψη» είναι ο πόλεμος και ιδίως αυτός που έχει ως κίνητρο όχι την υπεράσπιση ιδεωδών και εθνικών εδαφών, αλλά την κατάκτηση, τη ματαιοδοξία και την ωμή βία.

Μακάρι οι λαοί και οι ηγέτες τους να συνειδητοποιήσουν ότι οι ειρηνικές λύσεις είναι οπωσδήποτε ωφελιμότερες από οποιαδήποτε πολεμική νίκη.

Ο ήρωας Νικηταράς
ο Τουρκοφάγος

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Νικόλαος Ορφανός αξιωματικός αεροπορίας

Η Ελληνική κυβέρνηση, επί Όθωνα, το 1839, τον συνέλαβε, και τον καταδίκασε, αν και παντελώς αθώο, σε ενάμιση χρόνο φυλακή με την κατηγορία της «προδοσίας». Μετά από 1,5 χρόνο τον ελευθέρωσαν και κατόντησε ζητιάνος στα σοκάκια του Πειραιά. Η αρμόδια αρχή, η οποία χορηγούσε πόστα, είχε ορίσει στον ήρωα επαίτη μια θέση, μια μέρα της εβδομάδος, κοντά στην εκκλησία της Ευαγγελίστριας και του επέτρεπε (!) να επαιτεί κάθε Παρασκευή! Αυτή ήταν η ανταμοιβή του.

Όταν αυτά έφτασαν στα αυτιά του πρόσβη Μεγάλης Δύναμης (Ρωσίας), αυτός απεστάλη από την Ρωσική κυβέρνηση του στο πόστο όπου επαιτούσε ο μεγάλος οπλαρχηγός. Μόλις ο Νικηταράς αντελήφθη τον ξένο μάζεψε αμέσως το απλωμένο χέρι του.

“Τι κάνετε στρατηγέ μου;” ρώτησε ο ξένος

“Απολαμβάνω ελεύθερη πατρίδα” απάντησε υπερήφανα ο ήρωας.

“Μα εδώ την απολαμβάνετε καθισμένος στον δρόμο;” επέμενε ο ξένος.

“Η πατρίδα μου έχει χορηγήσει σύνταξη για να ζω καλά, αλλά έρχομαι εδώ για να παίρνω μια ιδέα πως περνάει ο κόσμος” απήντησε περιήφανα ο Νικηταράς. Ο ξένος κατάλαβε, και διακριτικά, φεύγοντας άφησε να του πέσει ένα πουγκί με χρυσές λίρες. Ο Νικηταράς άκουσε τον ήχο, έπιασε το πουγκί και φώναξε στον ξένο:

“Σου έπεσε το πουγκί σου. Πάρε το μην το βρει κανένας και το χάσεις!!!”

Στις 25(ή 27) του Σεπτεμβρίου του 1849, ο γενναίωτος των γενναίων, πεθαίνει ξεχασμένος, τυφλός και πάμφτωχος. Αυτή ήταν η ελληνική υπερηφάνεια που έκανε την Ελλάδα ελεύθερη.

armacon
INSPIRATION CONSTRUCTION

Παναγιώτης Καραντώνης
Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, ΜSc

75ης Μαρτίου 38 Χαλκίδα / 152 32 Αθήνα
Τ 210 7751 304 F 210 7751305
armacon@armacon.com.gr / www.armacon.com.gr

Allianz

Κωνσταντίνος Πάρχας
Ασφαλιστής Σύμβουλος

Allianz Ελλάδος
Πλάτωνος 39
124 62 Χαλκίδα
Τηλ: 210.55 22 221,361
Fax: 210.55 22 379
Κιν.: 696 65 52 781

bra0112@allianz.gr
www.allianz.gr

από Λεβίδι Βυτίνα

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ 'biofan'
Καταργεί το βόθρο - χωρίς ρεύμα και συντήρηση

Sc- Μονάδες compact

Sf-Φίλτρο

Ξενοδοχεία

Φίλτρο νερού

Φιλύρων 7 • Κηφισιά
Τηλ.: 210-8014875, 70
e-mail: info@sanico.gr
http://www.sanico.gr

sanico
πρόσκληση στην πρόκληση

ΕΥΡΩΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΕΓΑΛΑΚΑΚΗ

2011

ΕΥΡΩΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ • ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΕΓΑΛΑΚΑΚΗ
ΛΙΟΣΙΩΝ 190 - ΤΗΛ: 10445 - ΤΗΛ & FAX: 210 8542091 - 210 8542889
www.euroasfalistiki.gr e-mail: info@euroasfalistiki.gr

Join the active side of life

Sport's Center
sportswear

Στρουσόπουλος
Κων. Χρήσιος

1^{ος}: Δημοκρατίας 36,
Μελίσσια,
τηλ.: 210 6135136

2^{ος}: Λ. Πεντέλης 46
Βριλήσσια
τηλ.: 210 6139421

Το Βυτινιώτικο Υφαντό

ΓΡΑΦΕΙ: Ο φιλόλογος Παναγιώτης Παπαδέλος

Το φετινό ημερολόγιο του συλλόγου, όπως θα δει ο παραλήπτης της BYTINAΣ, είναι αφιερωμένο στο υφαντό, το κέντημα και το πλεκτό του τόπου μας. Μέσα από τις λίγες φωτογραφίες των θαυμάσιων δημιουργημάτων λαϊκής τέχνης θα φανεί η τεράστια καλλιτεχνική αξία των υφαντών, που θεωρούνται μοναδικής και ανεπανόληπτης κατασκευής. Οι φωτογραφίες αυτές επιλέχθηκαν από ένα μεγάλο αριθμό και είναι αδύνατον να παρουσιασθεί στη μικρή έκταση του ημερολογίου ο ανεκτίμητος θησαυρός που υπάρχει στα Βυτινιώτικα σπίτια, και δημιουργήθηκε από τις ντόπιες ανυφάντρες το 19^ο και τον 20^ο αιώνα.

Για να μην περάσει απαρατήρητη η σημασία του Βυτινιώτικου υφαντού και να διαπιστωθεί η αξία του αλλά και η μεγάλη δυσκολία δημιουργίας χρειάζεται να παρουσιαστεί αναλυτικότερα η παραγωγή αυτή και η καλλιτεχνική ικανότητα της Βυτινιώτισσας ανυφάντρας.

Ο αργαλειός λοιπόν, το μικρό αυτό οικιακό εργαστήρι, συναντάται μέχρι σήμερα, σπάνια βέβαια, σε κάποια Βυτινιώτικα σπίτια και εξακολουθεί να παράγει υφαντά οικιακής χρήσης. Η μεγάλη όμως ακμή του σημειώνεται τα πρώτα μετεπαναστατικά χρόνια (από το 1840) μέχρι τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα (περίπου το 1970). Τα 130 αυτά χρόνια κάλυψε όλες τις οικογενειακές ανάγκες είτε ένδυσης είτε οικιακής χρήσης. Παρήγαγε κάθε είδους προϊόντα απλής καθημερινής ανάγκης και οικιακής καλλιτεχνικής διακόσμησης.

Για να ετοιμαστεί όμως ο αργαλειός να παράγει το υφαντό, προηγούνται πολλά στάδια επεξεργασίας και ετοιμασίας της πρώτης ύλης, τα οποία πραγματοποιούσε η Βυτινιώτισσα με προσωπική της εργασία. Εκτός από το πλύνσιμο στη μύλη, το οποίο προμηθεύετο από το εμπόριο, η επεξεργασία και ετοιμασία του μαλλιού ήταν δική της εργασία. Το μαλλί προήρχετο από την τοπική παραγωγή των κοπαδιών και ήταν διαφορετική η επεξεργασία του πρόβιου από το γίδιο. Το μαλλί του προβάτου διαχωριζόταν σε μακρύ και κοντό και το μεν πρώτο προωριζόταν για υφαντά, ενώ το δεύτερο για πλεκτά. Το καθαρίζαν από διάφορα ζιζάνια, που μπορεί να υπήρχαν επάνω (αγκάθια, τριβόλια κ.λ.π.), το έπλυναν με ξεστό νερό, το ξέβγαζαν με κρύο και τέλος το άπλωναν, για να στεγνώσει.

Οι επόμενες φάσεις ήταν το «ξάσιμο» με τα λανάρια και το «γνέσιμο» με τη ρόκα. Με τη δεύτερη φάση το μαλλί γινόταν νέμα. Σημαντική διαδικασία ήταν η βαφή. Μέχρι την κυκλοφορία στο εμπόριο χημικών έτοιμων υλικών (τέλη του 19^{ου} αι.) η βαφή γινόταν με φυτικά μέσα. Σαΐζονται δηγήσεις παλαιών κατασκευαστριών για τα υλικά παραδοσιακών χρωμάτων. Έτσι με τα φύλλα της καρδιάς ή το περιβλήμα του κελύφους του καρυδιού παρασκευάζετο το πράσινο σε όλες τις αποχρώσεις. Με τη φλούδα του κοριμού της ιτιάς ή το σπάρτο το κίτρινο, με το ριζάρι το κόκκινο με τα μούρα το μπλέ. Η φυτική βαφή είναι μια μεγάλη σελίδα λαϊκού πολιτισμού, διότι προ της φυτικής βαφής προηγείτο η προετοιμασία για τη σταθεροποίηση του χρώματος (πλύσιμο με αλυσίδα ή ασβέστη και χρήση σόδας).

Ως προς τις διάφορες αποχρώσεις ο υπολογισμός γινόταν ανάλογα με το μέγεθος του χαλιού και φυσικά τα περιεχόμενα διατίθεντο για την κατασκευή μικρότερων υφαντών, όπως διάδρομοι ή τάπητες μικρής επιφάνειας. Από τα περιεχόμενα επίσης των μεγάλων κατασκευών δημιουργούνται υφαντά οικιακής χρήσης όπως ταγάρια, δισάκια και άλλα. Μετά το βάψιμο τα μαλιά απλώνοντο με ιδιαίτερη προσοχή να στεγνώσουν και με τη βοήθεια της ανέμης και του ανεμίδιου τυλίγονταν στις σαΐτες. Το ανεμίδι και η ανέμη επίσης χρησιμοποιείτο, για να ετοιμαστεί το σημόνι για το «διάσιμο», αφού το σημόνι (συνήθως κόκκινο) τυλιγόταν στα καλάμια, τα οποία πέραναν στη «διάστρα», ώστε να

Ο Βυτινιώτικος αργαλειός (Λαογραφικό μουσείο Βυτίνας)

Δημιουργίες του Βυτινιώτικου αργαλειού

ακολουθήσει η ετοιμασία του διασίματος. Η τελευταία εργασία ήταν το πανηγύρι της γειτονιάς. Μαζεύονταν τέσσερις-πέντε γυναίκες και με τη βοήθεια της διάστρας, που είχε οκτώ έως δεκάξι θέσεις τύλιγαν το σημόνι στο αντί (το πισάντι), για να τοποθετηθεί στον αργαλειό.

Ο αργαλειός ή «λάκκος», το βασικό μέσον παραγωγής του κάθε σπιτιού, εορτήετο σε προκαθορισμένο μέρος. Πολλές φορές στη μία πλευρά του τζακιού, στο ένα παραγώνι, για να υπάρχει θέρμανση τους χειμερινούς μήνες. Άλλες φορές εορτήετο σε ειδικά διαμορφωμένο και φωτισμένο χώρο του υπογείου (κατώι), ή σε χώρο υπήνεμο και στεγασμένο στο χαγιάτι. Το κάθε σπίτι είχε όλα τα εξαρτήματα ή, εάν δεν τα είχε, τα δανειζόταν από άλλο, που δε λειτουργούσε αργαλειός. Συνήθως χρειαζόταν τα διάφορα είδη αντιών και χτενιών. Όταν εορτήετο ο αργαλειός υπήρχε φροντίδα να «αλφαδιάσθαι», ώστε η ύφανση να πραγματοποιείται άνετα. Το αλφάδιασμα γινόταν με τη βοήθεια των δύο αυλακώσεων που υπήρχαν στα αντιά, στις οποίες έριχναν νερό και κανόνιζαν έτσι το σκελετό του αργαλειού μέχρι να μη χύνεται το νερό.

Η δεύτερη δύσκολη και πολύπλοκη εργασία ήταν το «μίτιασμα» των σημονιών, το οποίο αφού περνούσε από τα μιτάρια στερεωνόταν στο «π ρ ο σ τ ά ν τ ι». Μετά από όλες αυτές τις προκαταρκτικές εργασίες άρχιζε η ύφανση, η οποία εξαρτάτο από το είδος του υφαντού. Και τα μεν απλά καθημερινής χρήσης είτε κουρελούδες είτε «πανί» ήταν εύ-

Ιδιότυπο υφαντό «γεωμετρικού» σχήματος με «πλεκτές» λωρίδες

κολα και προχωρούσαν γρήγορα. Εάν όμως επρόκειτο για μεγάλα υφαντά όπως ανδρομίδες, κίλμια, πάντες τοίχου, εκεί χρειαζόταν μεγάλη επιδεξιότητα και γνώση.

Η γνώση της υφαντικής στον τόπο μας ήταν καθαρά εμπειρική και μεταφερόταν από μάνα σε κόρη. Η επιδεξιότητα ήταν συνυφασμένη με τα προσόντα της ανυφάντρας όπως οι ευαισθησίες της, η ευφυΐα της, οι παραστάσεις της έτσι ώστε αυτό που παραλάμβανε, το βελτιώνει και το έκανε καλύτερο. Εκείνο όμως που έφερε επανάσταση στη εμπειρική υφαντική της Βυτίνας, ήταν η λειτουργία του υφαντουργείου κατά τη διάρκεια του μεσοπόλεμου, στο οποίο εργάστηκαν αρκετές Βυτινιώτισσες, έμαθαν καλύτερα τον αργαλειό, την αντιγραφή σχεδίων ή ακόμα και τη δημιουργία νέων. Μέσα από αυτό το υφαντουργείο βγήκαν δύο σπουδαίες ανυφάντρες, οι οποίες άσκησαν τα επόμενα χρόνια, μετά τη διακοπή της λειτουργίας του, επαγγελματικά την υφαντική και από τον αργαλειό τους βγήκαν μερικά καλλιτεχνήματα που διακοσμούν μέχρι σήμερα τα σπίτια και τις εκκλησίες της Βυτίνας ή φυλάσσονται με επιμέλεια στα σεντούκια του τόπου μας. Οι δύο αυτές ανυφάντρες ήταν η Ασπασία Χλιβέρη και η Ρουμπίνη Σουλακιώτη. Η πρώτη δούλεψε τον αργαλειό με πολλές παραγγελίες μέχρι το 1952, οπότε και έφυγε για την

Αμερική και η δεύτερη δούλεψε επαγγελματικά μέχρι την αρχή της δεκαετίας του 70, οπότε και σπαμάτησε λόγω ηλικίας. Δείγματα της εργασίας και των δύο μπορεί, όπως είπαμε και πιο πάνω, να δει κάποιος στην εκκλησία της Πα-

ναγίας της «πισωμαχαλίτισσας» και του Αγίου Τρύφωνα όπου έχουν αφιερώσει έργα τους. Για τα έργα των δύο αυτών σπουδαίων δημιουργών και την τεχνοτροπία τους θα ασχοληθούμε σε άλλο σημείωμα, εάν το επιτρέψουν οι συνθήκες.

Η σχεδίαση του υφαντού, που ήταν αρκετά δύσκολη, πραγματοποιείτο είτε με αντιγραφή παλαιότερων σχεδίων είτε σπανιότερα με τη δημιουργία νέων από πρόσωπα που είχαν ικανότητες σχεδίασης. Σημαντική η συμβολή του ταπητουργείου στη δημιουργία νέων σχεδίων αλλά και της προικισμένης εμπειρικής ζωγράφου της Βυτίνας Ντίκας Χρυσανθακοπούλου (Καραμπράμου), που για πολλούς είναι άγνωστο το έργο της και πολλών πινάκων της αγνοείται η τύχη. Σύμφωνα με μαρτυρίες παλαιών ανυφαντριών κατά τη διάρκεια της ύφανσης ήταν δυνατή η αυτοσχεδίαση ή η διόρθωση των σφαλμάτων παλαιότερων δημιουργιών. Για το λόγο αυτό, εάν μελετήσουμε τα υπάρχοντα υφαντά, θα δούμε ελαφρές ή μεγαλύτερες παραλλαγές. Πολλές από τις πάντες τοίχου και ιδιαίτερα αυτές της «Γκόλφω με τον Τάσο» τελειοποιήθηκαν στο υφαντουργείο από σχεδιαστές, που είχαν έλθει στη Βυτίνα τη δεκαετία του τριάντα.

Η κατασκευή του υφαντού γινόταν σε «φύλλα», αφού ο αργαλειός έβγαζε υφαντό πλάτους τριών «χειροπηχιών» (περίπου 1,20 μέτρα). Αυτά αργότερα εράπτοντο μεταξύ τους και εδώ έγγεται η μεγάλη τέχνη της δημιουργού, ώστε στη συνέχεια του σχεδίου να μην παρατηρείται καμμία ασymetρία. Η ικανότητα της δημιουργού ήταν και στο «μέτρημα» δηλαδή την εναλλαγή των χρωμάτων και την παραγωγή του σχεδίου, που γινόταν με «πόντους» δηλ. το πλάτος των κλωστών του σημονιού και τη μεταξύ τους απόσταση.

Τα σχέδια των υφαντών ήταν ως επί το πλείστον φυτικού περιεχομένου, αφού η μελέτη και οι εμπειρίες της Βυτινιώτισσας φύσης έδινε πλούτο παραστάσεων και ποικιλία εναλλαγής χρωμάτων. Εξάλλου το Βυτινιώτικο υφαντό διακρίνεται για τη ζωηρότητα και την ποικιλία των χρωμάτων. Για παράδειγμα η παρατηρητικότητα της ανυφάντρας καθόρθωσε και περιέλαβε το «Μάη» στα λουλούδια που αναπαριστούν στο υφαντό της,

Λεπτομέρεια υφαντού. Συνδυασμός τριαντάφυλλου και «μάη»

λουλούδι δύσκολο στην κατασκευή και επιτυχία του χρωματισμού, γι αυτό και σπάνια απαντάται σε άλλα υφαντά εκτός Βυτίνας.

Εκτός από μάλλινα υφαντά ο Βυτινιώτικος αργαλειός παρήγαγε και σπάρτινα με πρώτη ύλη από την επεξεργασία του σπάρτου, που ήταν άφθονο στη Βυτίνα. Τα σπάρτινα υφαντά ήταν απλής διακόσμησης (συνήθως εναλλάσσονταν λωρίδες κόκκινες και μαύρες) και ήταν για καθημερινή χρήση ή για την εξυπηρέτηση οικιακών αναγκών (ταγάρια, δισάκια κ.λ.π.)

Βέβαια το υφαντό της Βυτίνας δεν εξαντλείται με ένα σημείωμα μικρής έκτασης, αλλά απαιτεί ολόκληρο λαογραφικό σύγγραμμα. Όμως τα λίγα αυτά λόγια έρχονται ως διευκρίνιση του ημερολογίου και ως ένδειξη τιμής προς όλες εκείνες τις γενιές των ανυφαντριών της Βυτίνας, που για δεκαετίες ολόκληρες έντυναν τα παιδιά τους, στόλιζαν το σπίτι τους και εξυπηρετώντας τις ανάγκες τους δημιουργούσαν καλλιτεχνήματα υψηλής αισθητικής.

ΤΑ ΣΠΗΛΛΑΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙ: ο Παναγιώτης Τρ. Πλέσσιας μέλος του δ.σ. του συλλόγου και μέλος του δ.σ. της Ελληνικής σπηλαιολογικής εταιρείας.

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΣΠΗΛΛΑΙΩΝ

Πάντοτε η περιέργεια του ανθρώπου υπήρξε αποφασιστική για την πρόδό του. Το άγνωστο και το δύσκολο ήταν πάντα μεγάλος μαγνήτης για τους τολμηρούς, και τα σπήλαια πρόσφεραν την περιπέτεια μαζί με το μυστήριο. Έτσι γεννήθηκε ένα νέο σπορ, η σπηλαιολογία, για να εξελιχθεί σε επιστήμη με μια ηλικία μόλις 180 χρόνων και παρά την νεαρή της ηλικία να περιλαμβάνει πολλούς επιστημονικούς κλάδους.

Α΄ ΤΑ ΣΠΗΛΛΑΙΑ ΩΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Από τα ευρήματα που ανακαλύφθηκαν μέσα σε ελληνικά σπήλαια (εργαλεία, βραχογραφίες, κοσμήματα, αγγεία, οστά, ίχνη φωτιάς κλπ.) διαπιστώθηκε ότι ο άνθρωπος κατοίκησε σ’ αυτά. Ετρέφετο από κρέας, ψάρια, πουλιά, ρίζες, χόρτα, φρούτα, σπόρους κλπ. Ασχολείτο δε με κυνήγι, ψάρεμα, ζωγραφική, γλυπτική, αγγειοπλαστική κλπ. Από έρευνες έγινε γνωστό ποια ζώα κατοίκησαν στον ελλαδικό χώρο και γεφυρώθηκε το χάσμα μεταξύ Ευρώπης και Ασίας με την ανακάλυψη όμοιων εργαλείων και στις δύο ηπείρους. Επίσης ενισχύθηκαν οι μέχρι σήμερα γνώσεις μας για τον Μινωικό πολιτισμό. Διαπιστώθηκαν διαδρομές υπόγειων νερών και η θεραπευτική ιδιότητα του μικροκλίματος ορισμένων σπηλαίων. Αποδείχθηκε δε ότι η τουριστική τους αξιοποίηση συμβάλλει υπολογίσιμα στην Εθνική Οικονομία.

Β΄ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ - ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ

Οι σταλαγμίτες σχηματίζονται με τις σταγόνες που πέφτουν στο δάπεδο από αντίστοιχους σταλακτίτες. Αργά αλλά σταθερά οι σταλακτίτες και οι σταλαγμίτες αναπτύσσονται και κάποτε ενώνονται και σχηματίζουν τις κολώνες. Σειρές από κολώνες σχηματίζουν τους σταλακτιτικούς τοίχους, που χωρίζουν τα κοιλώματα σε θαλάμους. Ανάλογα με την ταχύτητα της σταγονορροής, το ύψος της οροφής και τις κλιματολογικές συνθήκες δημιουργούνται τα διάφορα είδη και σχήματα σταλακτιτικού διακόσμου. Κατακόρυφοι σταλακτίτες, παραπετασματοειδείς, ροπαλοειδείς, μαστοειδείς, σφαιροειδείς, μέδουσες, δίσκοι ανώμαλης ανάπτυξης (στραβοί), καταρράχτες, αρμόνια, ακανθωτοί, βοτρυοειδείς, ανακρυσταλλώσεις κλπ. Ανάλογα είναι τα είδη των σταλαγμιτών: Δενδροειδείς, λοφοειδείς, λαμπαδοειδείς, ανθόμορφοι, κάκτοι, φιαλωτοί, κεφαλωτοί, κηροπήγια, ψηφιδωτοί, ροόμορφοι, μαργαριτάρια διαφόρων ειδών, πινακοειδείς, κοραλλιοειδείς, σύνθετοι κλπ.

Γ΄ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΠΗΛΛΑΙΑ

Στην Ελλάδα τα σπήλαια διανοίχθηκαν κατά την τριτογενή και την τεταρτογενή εποχή και έχουν υποστεί μέχρι τη σύγχρονη εποχή πολλές μεταβολές στη συμπεριφορά και τη δράση τους. Είναι διανοιγμένα σε συμπαγή ανώτερο Κρητιδικό ασβεστόλιθο ή ηώκαινο, σε συμπαγή ιουρασικό ή τριαδικό ασβεστόλιθο, σε νεώτερο αργιλικό ασβεστόλιθο, ή σε νεώτερα κροκαλοπαγή πετρώματα.

Ο ασβεστόλιθος είναι το πέτρωμα που υφίσταται τη μεγαλύτερη διάβρωση (καρστοποίηση), γι’ αυτό τα μεγαλύτερα και περισσότερα σπήλαια είναι διανοιγμένα σ’ αυτόν. Η Ελλάδα σαν καρστική χώρα που είναι, γιατί καλύπτεται κατά το 65% περίπου από ασβεστολιθικά πετρώματα, είναι φυσικό να έχει πολλά υδρικά σπήλαια, μικρά ή μεγάλα, κατακόρυφα, οριζόντια, ή λιμναία. Είναι η πρώτη χώρα σε αριθμό σπηλαίων.

Δ΄ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Από την ίδρυσή της, το 1950, ασχολείται συστηματικά με την έρευνα και μελέτη των σπηλαίων. Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί στο Μητρώο της 9000 περίπου καρστικές μορφές σε όλη την Ελλάδα, από τις οποίες αρκετές χιλιάδες έχει εξερευνηθεί, χαρτογραφηθεί και μελετήσει τουριστικά και επιστημονικά. Τα σπήλαια εκτός από τα πολλά και αξιόλογα ενδιαφέροντά τους συντηρούν και ζωή. Μέσα σ’ αυτά, που το φως της ημέρας ποτέ δεν φθάνει και η υγρασία είναι μόνιμη, υπάρχουν ζώα που γεννιούνται, αναπτύσσονται, συντηρούνται, πολλαπλασιάζονται και πεθαίνουν. Αυτά χωρίζονται σε τρεις ομάδες, στα τρωγλόξενα, τα τρωγόφιλα και τα τρωγλόβια.

Ε΄ ΧΛΩΡΙΔΑ

Όπως είναι γνωστό χωρίς φως δεν ζουν φυτά. Όμως πολύ συχνά συναντάμε βλάστηση μέσα σε σπήλαια, όχι μονάχα κοντά στις εισόδους, αλλά και σε μεγάλη απόσταση απ’ αυτές. Αυτό συμβαίνει όταν το σπήλαιο έχει φωταγωγό (άνοιγμα στην οροφή) ή είναι φωτισμένο τεχνητά. Τότε γύρω από τα φωτιστικά σώματα αναπτύσσονται ορισμένα φυτά, που τα ευνοούν οι κλιματολογικές συνθήκες (φως, ζέστη, υγρασία) όπως είναι τα μούσκλια, η φτέρη κλπ. Επίσης, όπου υπάρχει γουανό (κόπρος νυκτερίδων) είναι δυνατόν να αναπτυχθούν μύκητες.

ΣΤ΄ ΚΛΙΜΑ

Το μικροκλίμα των ελληνικών σπηλαίων κυμαίνεται από 5-20 °C.

Ζ΄ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΠΗΛΛΑΙΩΝ

Πολλά ελληνικά σπήλαια χρησιμοποιήθηκαν πριν από την Παλαιολιθική εποχή (πάνω από 500.000 χρόνια) σαν κατοικία σαρκοβόρων ζώων: αρκούδα, τίγρης, ύαινα, λύκος κλπ. (σπήλαια: «Κόκκινες Πέτρες» Πετραλώνων Χαλκιδικής, Περάματος» Ιωαννίνων, «Των Λιμνών» Καστριών Καλαβρύτων κλπ.). Τα σπήλαια είναι η πρώτη κατοικία των πρωτογόνων ανθρώπων της Παλαιολιθικής και Νεολιθικής περιόδου στον ελλαδικό χώρο, («Κόκκινες Πέτρες» Πετραλώνων Χαλκιδικής, «Αλεπότρυπα» Δυρού, «Φυτίδι» Κεφαλλονιάς, «Ασφέντου» Σφακιών Κρήτης, «Διός» Νάξου κλπ.).

Σ’ αυτά λατρεύθηκαν από τους πρωτόγονους ανθρώπους οι σταλαγμίτες για θεότητες. Σ’ αυτά εγκατέστησαν τους θεούς τους οι αρχαίοι Έλληνες. Οι ωραιότεροι μύθοι της μυθολογίας μας βρήκαν τη μεγαλειώδη έκφρασή τους μέσα στα σπήλαια («Νυμφαία άντρα», «Πάνεια», «Πλουτώνια» κλπ.). Με τα σπήλαια συνδέθηκαν θρύλοι και παραδόσεις για νεράιδες, δράκοντες και δαίμονες. Πλήθος ελληνικών σπηλαίων στεγάζουν χριστιανικά μοναστήρια και εκκλησιούλες και πολλές κοιλότητες σε απόκρημνες πλαγιές χρησιμοποιήθηκαν από μοναχούς για ασκηταριά. Άπειρα είναι τα σπήλαια, που έπαιξαν ρόλο στους αγώνες της ανεξαρτησίας της φυλής (κρυφά σχολεία, καταφύγια, κρησφύγετα αρματολών, νοσοκομεία, εργαστήρια κλπ.).

Από την αρχαία εποχή χρησιμοποιήθηκαν τα νερά των ελληνικών σπηλαίων για άρδευση, ύδρευση (σπ. Αγ. Ελένης, Ζυγού Καβάλας) και θεραπευτικούς σκοπούς (Υπάτης, Α. Κηρύκου Ικαρίας, Μήλου, Καμένων Βούρλων κλπ.). Σε ορεινές περιοχές από σπήλαια προμηθεύοντο πάγο για την εξυπηρέτηση αρρώστων, ενώ οι τυροκόμοι σε σπήλαια διατηρούν τα τυριά τους. Σπήλαια χρησιμοποιούν οι ποιμένες πολλών ελληνικών περιοχών για ασφαλή ποιμνιοστάσια.

Η΄ ΤΑ ΣΠΗΛΛΑΙΑ ΤΟΥ ΜΑΙΝΑΛΟΥ

Ο Πausanias ενώ μιλάει με ενθουσιασμό για το Κωρύκειο Άντρο και για την σπηλιά της Οινός δεν αναφέρει καμία σπηλιά στην περιοχή της Αρκαδίας. Αναφέρει μόνον ιερά διάσπαρτα στην Αρκαδία. Στο γενικό σύνολο των τοπικών παραδόσεων και μύθων, ο τραγοπόδαρος θεός Πάνας ήταν τόσο δεμένος με την κλειστή και ορεινή Αρκαδία που ονομαζόταν και Πανία από το όνομά του, ώστε ο μύθος να τον θεωρεί γεννημένο από τα έγκατα της «αυτόχθων» ή «γηγενής» όπως ο πρώτος βασιλιάς: ο Πελαγός. Από όλους τους Έλληνες είναι παραδεκτό ότι ο Πάνας είναι θεός της Αρκαδίας: Πάνας ο Αρκάδας

Σπήλαιο «Δρακοσπηλιάς»

Η Αρκαδία αντιπροσώπευε κάτι το ξεχωριστό για τους υπόλοιπους Έλληνες, κάτι που ήταν έξω από τον δικό τους πολιτισμό και τη ψυχοσύνθεσή τους. Σαν κάτι, λοιπόν, το ξεχωριστό έπρεπε να παρουσιαστεί. Ο μόνος κατάλληλος τόπος για να πραγματοποιηθεί το τυπικό τελετουργικό της λατρείας του θεού, αλλά και να εκφραστεί η τοπική του προέλευση, ήταν η σπηλιά και όχι ο ναός των κλασικών χρόνων.

Οι Έλληνες καθιερώνουν ως τόπο λατρείας του θεού τις σπηλιές, δηλαδή φυσικά ιερά, απομακρυσμένα από τα αστικά κέντρα και σε συνάρτηση με άλλες θεότητες που έχουν σχέση με τη φύση και τη βουκολική ζωή: τον Ερμή και τις Νύμφες, τον Απόλλωνα Νόμιο, τον Αχελώο και το Διόνυσο. Στην Αθήνα, μάλιστα, για ιερό του πρόσφεραν σπηλαιώδες κοίλωμα στη βορειοδυτική πλευρά της Ακρόπολης.

Η σπηλιά μπορεί να χαρακτηριστεί τόπος άρνησης κάθε μορφής καλλιέργειας, τόπος που με τη φυσική αγριότητα και ομορφιά του πλησιάζει περισσότερο το θείο. Στη σπηλιά συναντάει κανείς τις δυνάμεις που τον αποτελούν: τη ζωώδη φύση του (Πολύφημος) και την ανθρώπινη φύση του (Χείρωνας). Η σπηλιά εξυπηρετεί τελειώς συμβολική λειτουργία. Συμβολίζει κάτι που δεν ήταν απαραίτητο στη θεότητα όσο η λατρεία υπήρχε μόνο στην Αρκαδία, όπου ο θεός δέσποζε έτσι με την παρουσία του ώστε η ρομαντική σχολή μερικών μελετητών του απέδιδε ηλιακή ιδιότητα. Έξω από την Αρκαδία πρέπει να ορίσουμε τοπικό πλαίσιο τέτοιας μορφής που να θυμίζει τον τόπο γέννησης του μύθου. Και αυτό είναι η . σπηλιά, που ταυτιζόμενη με την ορεινή Αρκαδία και την υπόσταση του θεού, αποτελεί το πλέον κατάλληλο πλαίσιο όπου ο Έλληνας της Αττικής σκέφτηκε να τοποθετήσει τη θεότητα από τη στιγμή που τη μετέφερε στο δικό του τόπο διαφορετικό γεωλογικά και πολιτικά από τον τόπο της γέννησής της.

Τα γνωστά σπήλαια και βάραθρα του Μαινάλου ξεπερνούν τα 30. Δεν έχει γίνει όμως οργανωμένη έρευνα και μελέτη. Είναι πολλές οι περιπτώσεις που πολλοί απλοί ιδιώτες χωρίς καμία άδεια έχουν κάνει έρευνες αφήνοντας πίσω τους πολλές φθορές και παίρνοντας μαζί τους πολλά από τα ευρήματα και κομμάτια διακόσμου. Οι σπηλαιολόγοι οδηγούνται στην έρευνα για ανακάλυψη νέων σπηλαίων από τυχαία γεγονότα ή από κατοίκους περιοχών, ορεινών κυρίως, που αποφασίζουν να γνωστοποιήσουν τις γνώσεις τους με την ελπίδα να βρεθούν θησαυροί. Σε όλα αυτά πρέπει να προστεθεί η επιφυλακτικότητα των χωρικών, παραδόσεις, μύθοι για καταραμένα σπήλαια, «δράκους και ξωτικά»!

Για τους σπηλαιολόγους ισχύει ο κανόνας: «**πάρε μόνο φωτογραφίες και άφησε μόνο τα πατήματά σου.**» Οποιαδήποτε επέμβαση απαγορεύεται ρητά όχι από το φόβο του νόμου αλλά από την αγάπη και τη διάθεση να προστατευτεί ο υπόγειος φυσικός κόσμος. Η ευαισθητοποίηση των πολιτών για την προστασία τους και διαφύλαξή τους πρέπει να απασχολήσει σοβαρά τους Δήμους. Κάθε σπήλαιο και ιδιαίτερα αυτά του Μαινάλου, είναι μοναδικό. Σε τίποτα δε μοιάζει με το άλλο παρά μόνο σε γενική σημεία.

Επίσης πρέπει να αναφερθούμε και στην νοοτροπία που έχει επικρατήσει σχετικά με τη λεγόμενη τουριστική αξιοποίηση. Χωρίς ευαισθησία και αυστηρή οργάνωση τα σπήλαια γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης ενταγμένα σε προγράμματα αμφίβολης οικονομικής ανάπτυξης απομακρυσμένων περιοχών με αποτέλεσμα πολλές φορές τη φθορά τους ή ορισμένες φορές και την καταστροφή τους. Δυστυχώς οι αυθαίρετες, χωρίς την ανάλογη επιστημονική υποστήριξη και παρουσία, επισκέψεις δημιουργούν, όπως αναφέραμε και πιο πάνω, ανυπολόγιστες καταστροφές. Κάτι τέτοιο συνέβη το περασμένο καλοκαίρι στο σπήλαιο στο Μαζαράκι (περιοχή της Ελάτης) όπου ανώνυμοι επισκέπτες «έσπασαν» ένα αρκετά σημαντικό αριθμό σταλακτιτών ή για να διακοσμήσουν τα σπίτια τους ή για να τα εμπορευτούν.

Ο σπηλαιολογικός διάκοσμος δημιουργείται σε διάστημα χιλιάδων ετών. Η ανθρώπινη παρουσία πρέπει να σεβεται τη φυσική δημιουργία και να μην καταστρέφει σε ελάχιστα λεπτά αυτό που απαιτεί εκατοντάδες χρόνια για να δημιουργηθεί.